Դ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1093 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 27 ՕԳՈՍՏՈՍ 1887 — (Ն. Տ.) 8 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1887 — 20 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 1304

20 ՓԱՐԱ. (ՃՇՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐԵՒ ԻՆԼ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳԻՐ
Galata, Նորատունկեան-խան

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ԳԱԼԱԹԻԱ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ. (ՃՇՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան արծաթ	160
» »	Վեցամսեայ	» »	80
» »	Եռամսեայ	» »	40
Գաւառաց »	Եւ տեղական		
	Թղթատարով տարեկան	» »	240
Գաւառաց համար	Եւ տեղական		
	Թղթատարով վեցամսեայ	» »	120
Օտար երկիրներ,	տարեկան	Ֆրանք	56
» »	վեցամսեայ	»	28

Դուրս ղրկուած լրագրաց համար ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է. Խմբագրութեան ղրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չտրուիր։

Les annonces sont reçues à l'Eastern Agency place Karakeuy Deïrmen Han Constantinople

Կ. ՊՈԼԻՍ, 27 ՕԳՈՍՏՈՍ, 1887

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱԻՍՏՐԻԱ-ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ. Դաւաֆֆէ Կոմսին նախարարութեան դիրքը խախտած է, Զեխերուն և կրթական նախարար Տքդ. Կաւչի միջեւ ծագած ծանր գժտութեան մը պատճառաւ։

Գժտութեան նիւթն է կրթական ինդիրը։ Տքդ. Կաւչ հրամանագիր մը հրատարակեց, որով գիմնազիոնները (կամ միջնակարգ վարժարանները) մէկ մասը պիտի փակին։ Վերջին տարիներս այլ և այլ գաւառային քաղաքներու մէջ բարձրագոյն վարժարաններ բացուած էին, ո՛չ թէ որովհետև տեղային պէտքեր կը պահանջէին զանոնք, այլ պարզապէս ազգային կամ գաւառային փառասիրութիւններ գոհացնելու համար։ Քաղաքապետութիւնը ոմանք այնչափ աղքատ են որ չէին կրնար պահել այս վարժարանները, որով Կառավարութեան կ'ազատէին կամ՝ ստանձնել այս վարժարանաց ամբողջ հոգատարութիւնը, կամ տարեկան նպաստներով օգնել անոնց պահպանման։

Կառավարութիւնն այսպէս մեծաքանակ գումարներ յատկացուց չատ մը գաւառային քաղաքներու միջնակարգ վարժարանաց, բայց եղած ծախքերը ձեռք բերուած արդիւնքէն աւելի էին յոյժ, և բաց ասի, գէշ հետեւանք մ'ունէր այս դրութիւն։ Զի ազգաւոր դաւոր եւս քան զեւս կը բաշխերուէին իրենց տղայքը բարձրագոյն վարժարաններ ղրկել՝ ազատական ասպարէզներու պատրաստելու համար զանոնք, մանաւանդ կառավարական պաշտօններու, որք՝ թոյլտներուն նուազութեան և յառաջիմութեան դժուարութեանց հակառակ՝ կը հրապուրեն միշտ ընկերութեան ամէն դասերը։ Կառավարական պարապ պաշտօններու թիւն միշտ աւելի են հետամուտք, և վերջնական քննութեան մէջ տկար գտնուելով կառավարական պաշտօնի չընդունուող դժբախտ հետամուտք, իրենց երիտասարդութիւնն անցուցած, ապրուստի միջոցներէն զրկուկ կը մնան, այնպիսի դասակարգութիւն մը ստացած լինելով որ զիրենք անյարմար կ'ընէ ա՛ռ եւ է օգտակար և շահաւոր գործի։

Տքդ. Կաւչ կը դատապարտէ դաս «չափազանց դպրոցականութիւն», դաս արուեստական արտադրութիւն «ուսեալ չքաւորութեան», ուստի և որոշած է առաջին բարն առնուլ՝ կրթական հաստատութեանց թիւը զեղչելու համար։ Իւր հրամանագիր գործադրելի է ա՛յն ուսումնարանաց համար միայն որք բաւական աշակերտ չունին։ ուստի, շատ ուշադրութիւն չպիտի գրաւէր եթէ ըստ այնմ Պոհեմիոյ Զեխերուն վարժարանաց մէկ մասն եւս փակել հարկ չլինէր։ Թէեւ Տքդ. Կաւչ կրթական որոշ քաղաքականութիւն մը իգործ դնելու համար ըրած է այս տնօրինութիւն, առանց ո՛ և է ազգային տեսութեան, բայց չեխային լրագիրը յոյժ բուռն լեզուաւ կ'ամբաստանէն զնա, չեխ ազգութեան թշնամի կը համարին այս գերմանածին նախարար։ և կը պահանջեն նորա պաշտօնանկութիւնն։ յայտարարելով թէ Պոհեմիացիք, կամ Զեխերը, պատասխանատու պիտի նկատեն Դաւաֆֆէ Կոմսն, ըստ որում Զեխերն ոյժ կուտան արդի նախարարութեան անոնց պայմանաւ միայն թէ իրենց ազգային բաղձանքներ լրջօրէն ի նկատ առնուին և յարգուին։ Զեխաց գլխաւոր թերթերը կ'ազդարարեն Դաւաֆէ Կոմսին թէ, եթէ ոյժ տայ Տքդ. Կաւչի՝ ո՛չ ևս կրնայ վստահիլ չեխական քուէներուն Աւստրիոյ Երեսփ. ժողովոյն մէջ։ Այս սպառնալիքներ կրնան իրագործուիլ. զի Զեխք չատ դիւրագրգիռ ցեղ մ'են, չատ նախանձախնդիր են իրենց ազգային իրաւանց համար, և արդի նախարարութեան ոյժ կուտան այն նկատմամբ միայն որ իրենց ազգային դաղափարաց իրագործման ասպարէզ դտնեն։ Այդ դաղափարաց մին է՝ Պոհեմիոյ գաւառաց մէջ միջնակարգ կրթութիւն առատօրէն ծաւալելով բարձրացնել չեխ ժողովրդեան մտային մակարդակն, որ գերման ժողովրդեան մտային մակարդակէն չատ վար է դեռ, և դայս Զեխք կուզեն ընել՝ ծախքն ըստ կարի Վիէննայի կեդր. կառավարութեան վրայ բեռնաւորելով։ Տքդ. Կաւչ ի դերեւ կը հանէ այս չեխային բաղձանքներ. ուստի, կարելի է որ նախարարութիւնն որոյ անդամ է Տքդ. Կաւչ՝ զրկուի չեխ երեսփոխանաց բուէներէն, և յայտնի անչուշտ կը տապալի Պ. Դաւաֆֆէ նախարարութիւնն, ի մեծ գոհութիւն Աւստրիոյ գերման ժողովրդեան և Վիէննայի երեսփ. ժողովոյ գերման-ազատական կուսակցութեան։

Այս կուսակցութիւն երբեմն դերակշիռ դեր մ'ունէր Աւստրիոյ կառավարութեան մէջ։ Աւստրիոյ կառավարութիւնն ի բնէ գերմաններու առանձնաշնորհում մը կը թուէր։ Ոչ-պաքէն Աւստրիոյ Կառավարութեան պաշտօնական լեզուն գերմաներէնն է, եւ ուրիշ լեզու մը չի կրնար լինել։ Աւստրիոյ վարիչներն եւս երկրին բազմազան ժողովրդոց մէջէն գերմաններն եւեթ կրնային լինել։ Բայց երբ սահմանադրական դրութիւնը քիչ չատ հիմնապէս ի կիր առնուիլ սկսաւ, ժողովրդոց հաւասարական ոյժն երեւան ելաւ։ Աւստրիոյ գերմանք փոքրամասնութիւն մ'են բազմամբ Ֆրանձ Եոզէֆ Կայսր պաւ հպատակաց։ Դաւաֆֆէ Կոմսն յաջորդեց գերման կուսակցութեան կրթնող նախարարութեան մը՝ ինքն ալ կրթնելով ոչ-գերման կուսակցութեանց միացեալ քուէներուն։ Գերման կուսակցութենէն ճնշեալ Լեհերը, Զեխերը, Սլաւոնները և այլք յայնժամ շունչ առին։ Ոյժ տուին այնպիսի նախարարութեան մը որ իրենց մէջ իւրաքանչիւրին ազգային եւ ցեղային պահանջումներն ըստ կարելւոյն կը գոհացնէր։ Օրինակի համար, փոխանակ պետական գերմաներէնին, ամէն ժողովրդի երաւունք տրուեցաւ իւր դաւառաց մէջ վարչական տեղային պէտքերու համար պաշտօնական լեզու ճանչել զիւր ազգային բարբառ։ Գերման կուսակցութիւնը տարիներէ հետէ պատեհ առթի մը կը սպասէր գժտութիւն ձգելու համար Դաւաֆֆէի նախարարութեան և անոր թիկունք եղող այլ և այլ ցեղերուն մէջ։ Արդեօք Տքդ. Կաւչի կրթական քաղաքականութիւնն այդ պատեհ առիթը պիտի տա՛ այժմեան նախարարութեան թշնամեաց։—Ա՛յս է օրուան խնդիրն Յաւստրիա։

—Զեխերն այս օրերս ուրիշ պատճառ մ'եւս ունեցան Դաւաֆֆէ Կոմսին նախարարութեան դէմ ցոյցեր ընելու։ Վերջերս «Վասն Արժանեաց» անուամբ նոր պատուանշան մը հաստատուած էր գիտնականներու և արուեստագէտներու համար, և նոր պատուանշանով պատուեալ անձնաւորութեանց մէջ չի կային չեխ գիտնականներ, չեխ պատկերհաններ, ևն։ Զեխ մամուլն ալ կը հարուածէ զՏքդ. Կաւչ թէ առ կայսրն մատուցած ցուցակին մէջ չեխ անձնաւորութեանց անունները գիտմամբ յապաւած էր։—Նախարարութիւնը ճիշդ նոյն ինդրոյ առթիւ կը հարուածուի նաեւ Մաճառներուն ընդդիմադիր կուսակցութեան կողմէ, որ հունգարական անկախութեան բռնաբարում կը համարի այն բանը թէ մի և նոյն պատուանշան հաստատուած է թէ՛ Աւստրիոյ և թէ Հունդարիոյ համար, մինչ Աւստրիա և Հունդարիա ուրոյն թագաւորութիւններ են, ուրոյն նախարարութիւններ, ուրոյն բանակներ ունին, և պատուանշանք եւս տարբեր պէտք է լինին, ինչպէս էին ցարդ։

ՖՐԱՆՍԱ. Զանք մը կայ՝ ստիպելու համար Նախարարութիւնն և Խորհրդարանն որ Օրլէանցի Օրլեորդին, Ժանն մ'Արքի յՕրլէան մտնելուն տարեդարձն Ազգային Տօն հռչակեն։ Միակ դժուարութիւնն այն է որ Օրլէանու Եպիսկոպոսը կ'աշխատի Պապին մօտ՝ սրբոց կամ երանելեաց կարգը դասել տալու համար զԺանն մ'Արք։ Այսօր չատ մը Հանրապետականք կան որք կաթոլիկ կղերականութեան խորհրդանշան մը կը համարին Ժանն մ'Արքի անձնաւորութիւնն, հակառակ նորա դատաստանին ու մահուան պարագայից։ Բայց Միշլէի և Հանրի Մարտէնի պէս երեւելի պատմիչներու հեղինակութիւնը նպաստաւոր է Օրլէանու Օրլեորդին։ Այդ երկու հեղինակներ ջերմ Հանրապետականներ էին, և երկուքն ալ ազատախոհ կը համարէին զԺանն մ'Արք։ զի սա իւր ներքին լոյսը, կամ՝ ինչ որ «երկնային ձայները» կրսէին իրեն՝ վեր կը դասէր եկեղեցական իշխանութենէն։ Եթէ Ժանն մ'Արք իբրև լոկ հայրենասիրութեան դիւցազնուհի մը ներկայացուէր՝ իւր տարեդարձի օրը Ֆրանսացւոց մէջ ընդհանուր երանդեւեմբ կը տօնուէր։ Հարուստն ու աղքատը, կաթոլիկն ու ազատախոհը կը միանային տօնելու և փառաւորելու այս զարմանալի աղջկան յաղթական մուտքն յՕրլէան, և այս տարեկան հանդէս վառ կը պահէր ֆրանսական պատմութեան մէկ դիւցազնական էջին յիշատակը։ Կը մնայ տեսնել թէ Օրլէանու Եպիսկոպոսն Հանրապետականներուն կամ Հանրապետականք Օրլէանու Եպիսկոպոսին զիջում պիտի ընե՞ն. զի ստոյգ է որ Հանրապետական ազատախոհ Ֆրանսացիք չպիտի ուզեն տօնել դիւցազնուհի մը, զոր Պապն հռոմէական եկեղեցւոյ սրբուհեաց կարգն անցուցնելու չափ կաթոլիկ կը համարի։ Թերեւս Պապն ալ չպիտի ուզէ Հռոմէական եկեղեցւոյ սրբուհեաց կարգը դասել քաջ պատերազմիկ օրիորդ մը, որոյ տարեդարձն ազգային տօնի օր հռչակելու չափ ազատախոհ կը դտնեն զնա Հանրապետականք։

ՌՈՒՍԻԱ. Հրէից հալածանքը վերստին օրուան խնդիրն է Ռուսիոյ մէջ։ Խօղինէ կը ծանուցուի թէ հակահրէական կռիւներ տեղի ունեցան այդ գաւառի մէջ։ Բաւական մարդիկ սպաննուեր և վիրաւորուեր են, և չատ մը տուներ, աւարի մատնուելէ յետոյ, կրակի տրուեր, կամ խորտակուեր են։ Տեղային իշխանութիւնք միջոցներ ձեռք առեր են անկարդութեան վերջ տալու համար. բայց մինչեւ հեռագրոյն թերեւականք խռովութիւնք կը շարունակէին։ Օգոստոսի սկիզբն եկատերինոսլաւի ժողովուրդը, մանաւանդ ժողովրդեան հրեայ մասը, սարսափահար եղան, այն զրոյցներու պատճառաւ թէ չորս տարի առաջուան ահռելի հակահրէական կռիւը պիտի կրկնուին այս օրերս։ Հրեայք փակեցին իրենց խանութներ և տուներ, և փախան ամէն կողմ։ Ի զէն կոչուեցան զօրքերն, որք երբ դիմեցին դաւառին այն կողմն ուր խռովայոյզը հաւաքուելով քաղաքին վրայ պիտի քալէին՝ տեսան որ տեղային ոստիկանութիւնը գործին առաջքն առեր է, և մինչեւ իսկ ձերբակալեր է շարժման պարագլուխներն։ Այս օրերս Բեդերսպուրգի ոստիկանութիւնը բազմութեամբ հաւաքեցաւ Զարսքոյէ Սէլոյի երկաթուղւոյ կայարանին մէջ, և Բեդերսպուրգ մտնել ուզող չատ մը մարդոց հարցուց թէ Հրէա՞յ են, և իրաւունք ունի՞ն մայրաքաղաք մտնելու։ Հրեայք ոմանք տարուեցան պահականոցներ, ստուգուելու համար թէ գնաստակար կամ արդիւնաւոր մարդիկ չեն։ Ոստիկանութիւնը կը կարծէր թէ չատ մը Հրեայք՝ որք ի Բեդերսպուրգ բնակելու իրաւունք չունին՝ չրջակայ արուարձանները կը բնակին, և ամէն օր մայրաքաղաք կերթան գործի։ Բեդերսպուրգի Կառավարութիւնն այժմ կը խորհի արգիլել Բոլոնիոյ գաւառները բնակող Հրէից բաղաքներէ դուրս բնակութիւնն և գիւղերու մէջ հող դնելը։

ՖԵՐՏԻՆԱՆԴ ԻԵԽԱՆԵՆ մօր, Քրէմանին Իշխանուհւոյն անունն եւս զեւս կը խառնուի Արեւելեան Խնդրոյն։ Վերջապէս, Արեւելեան Խնդրոյն մէջ անգամ դեր մը պիտի ունենայ կինը։ Կը հաստատուի թէ Իշխանուհին Սոֆիա պիտի երթայ, վերադառնալէ յետոյ այն կրօնական-վանական ուխտագնացութիւններէն, զորս կը կատարէ յատկապէս իւր որդւոյն յաջողութեան համար։ Ֆէրտինանդին Իշխանուհին ի Սոֆիա պիտի հաստատուի իւր որդւոյն քով, և պիտի խրատէ զնա։ Գերման կարեւոր Թերթ մը, Քեսնիչէ Զայտունկ, կ'ըսէ թէ Իշխանուհին բարոյապէս պատասխանատու է իւր որդւոյն արկածախնդիր ձեռնարկին համար. զի Ֆերտինանտ Իշխանին մայրն այս մասին ո՛չ միայն բանակցութիւններ բացած էր ռուս անձնաւորութենց հետ, այլ և յորդորած և ստիպած էր իւր որդին՝ ընդունիլ Պուլկարիոյ Իշխանութիւնն և երթալ ի Պուլկարիա, հակառակ Բոպուրկեան գերդաստանի միւս անդամոց խորհուրդներուն։ Բէշդայէ կը գրուի առ Բէօշէնէ Զայտունկ. «Մեր քաղաքական ակմբոց մէջ կը գուշակուի, թերեւս յոյժ լաւատեսութեամբ, թէ ի Սոֆիա երթալով, Իշխանուհին պիտի յաջողի ելք մը դտնել անել ճամբուն ուր մտած մնացած է Ֆերտինանտ Իշխան, և թէ վերջոյ հաշտութիւն մը յառաջ պիտի բերէ ի մէջ Զարին և իւր որդւոյն։ Ամէն որ չատ հետաքրքիր է տեսնել թէ Իշխանուհին, որ անդրպետական կամ ծայրայեղ հռոմէական է, ազդեցութիւն պիտի բանեցնէ՞ իւր որդւոյն վրայ՝ կաթոլիկ կրօնին մէջ պահելու զնա, թէ ո՛չ՝ պիտի կրկնէ նորա պապուն՝ Ֆրանսայի Հանրի Դ. Թագաւորին՝ պատմական խօսքն, որ ինքն իսկ բողոքական գոլով՝ երբ տեսաւ թէ ազգին ստուար մեծամասնութեան հաճոյ լինելու և ի Բարիզ սիրով ընդունելու համար կաթոլիկութիւն ընդունելի պէտք է, բաւ խնայութեամբ, «Բարիզ իրօք կ'արժէ պատարագ մը»։ Ֆերտինանտ Իշխանին դաւանած կաթոլիկութիւնը մեծագոյն արգելք մ'է իւր Պուլկարիոյ Իշխանութեան։ Ֆերտինանտ Իշխանին դէմ Ռուսիոյ հակառակութեան պատճառներն մին է նորա կաթոլիկութիւնը։ Բեդերսպուրգի Կառավարութիւնը չատ չի դժկամակիր Պուլկարիոյ համար բողոքական Իշխան մ'ընդունելու, ինչպէս էր Ալեքսանդր Իշխան։ բայց կ'ատէ կաթոլիկ Իշխան մը։ զի մինչ Բողոքականութիւնը բան մը չի կրնար ընել սլաւ եկեղեցւոյ մը դէմ, ռուս Կառավարութիւնը կը վախնայ թէ Պուլկարք կաթոլիկ Իշխան մը ունենալով աւելի դիւրաւ կը յարին կաթոլիկութեան։

ԱՄԵՐԻԿԱ. Ամերիկեան լրագիրք ահուելի նաւարեկութեան մը պատմութիւնը կ'ընեն։ Սաբ անգլ. նաւը Մեքսիկայի նաւահանգիստ մը գացած միջոցին փոթորկի բռնուելով խորտակեցաւ։ Նաւուն մէջ էին նաւապետն Պ. Պաքրան, նորա կինը, զաւակները, քրոջը զաւակները, նաեւ Սանդա-Ռոզայի պրինձի հանքերուն վերատեսուչն և հինգ նաւասիրք։ Քանի՝ թիներոյ ծոցին մէջ պատահեցաւ նաւարեկութիւնը։ Նաւապետէն և չորս նաւասիներէ զատ, որք չրջեալ մակոյկի մը վրայ կրցան ազատանալ, ամենքն ալ կորան։ Այս դժբախտութեան վաղայաչորդ օրը տիկին Պաքրաքրի և իւր զաւակաց դիակունք ջուրին երեսն ելան, և գիշատեցան շանաձուկերէ, նոցա ամուսնոյն և հօր աչաց առջեւն իսկ։ Երկու երեք օր յետոյ, ազատեալ նաւաստիներէն երկուքն, սընդեան և անուշ ջրոյ չգոյութեամբ խելագարեալ, ուզեցին ցամաք ելնել լողալով. բայց հալիւ թէ ջրոյ մէջ նետուած էին, իրք շանաձուկեր յարձակելով անոնց վրայ՝ գիշատեցին։ Վերջապէս, ահռելի զրկումներով և չարաչար տանջանքներով ութ երկար օրեր անցուցնելէ յետոյ, Պաքրան նաւապետն եւ երկու մնացեալ նաւասիրք ազատեցան ձկնորս նաւու մը կողմէ. բայց այնչափ եղկելի վիճակ մ'ունէին որ գրեթէ խելքերնին կորուսած էին։

ԿԱԹԿՈՎԻ ՑԱՋՈՐԴԸ չպիտի լինի Զօր. Զերնաչեվ. Զարն արդէն որոշեց։ Տարեկան մեծաքանակ նպաստ որ ցարդ կը տրուէր Կաթկովի Թերթին, այսուհետեւ, Զարին հրամանաւ, պիտի տրուի Մեշչերսքի Իշխանին հրատարակած Կոլոսէոն (Բաղաքային) անուն կիսաաբաթական լրագրոյն, որ ամէն օր պիտի հրատարակուի, և պիտի լինի Զարին նախասիրական լրագիրն։ Իսկ այրիացեալն Մ...ովէ, Վ...ովոյ՝ ինքն իրեն դէշ ազդի պիտի յարատեւէ, խմբագրապետութեամբ Կաթկովի քարտուղարին։

Կ'ուզե՞ն գիտնալ նոր Կաթկովին՝ Մեշչերսքի Իշխանի դաղափարն օրուան մեծ ինդրոյն վրայ, Ֆրանսօ-ռուս դաշնակցութեան բաղձանքներուն վրայ։

Մեշչերսքի Իշխան այս օրերս խմբագրական յօդուածով մը խօսեցաւ այս ինդրոյ վրայ, պարսաւելով իւր այն պաշտօնակիցներ որք հակակրանք կը ցուցնեն Ֆրանսայի և փափաք Ֆրանսօ-ռուս դաշնակցութեան մը։

«Հեռի՛ ի մէջ այնպիսի ազգ մը «(Ֆրանսական ազգն) որ չի հաւատար «Ամենակարողին գոյութեան։ ազգ մը «որ անկարող է ինքզինք պաշտպանել, «որ հարիւր հազարներով անձնատուր «կը լինի թշնամւոյն։ Ազգ մը որոյ հայրենասիրութիւնը ֆրազներէ եւեթ բաղկացեալ է, չի կրնար ռուս ազգին դաշնակից լինել։»

Իշխան-Խմբագրապետը կը յարէ.

«Այս աւուր Ֆրանսացիք ապական«եալ մարմին մ'են, և ճակատագրեալ «են վատթարացած հարեանասէրներու «տխուր տեսարանն եւեթ պարդելու։ «Այժմու Ֆրանսացին բառերէ եւեթ «բաղկացեալ է. ամենայն ինչ բառ է «ի Ֆրանսացւոս, և իրականութեան մէջ «Ֆրանսացւոց կը պակսին ձիրքեր, զորս «արտայայտող բառերը լի ու լի կը գոր«ծածեն.—արիութիւն, քաջութիւն, «հայրենասիրութիւն, զինուորութիւն «և անկեղծութիւն։»

Եւ այս հակաֆրանսական դպացմամբք տոգորեալ հրապարագիրը պիտի լինի՛ յետ այսորիկ Զարին սիրական լրագրապետը։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ. Բրուսիոյ ամէն կողմերէն հարապարեր կ'ուղղուին ի Պերլին, որպէս կը խնդրուի մաքսերու նոր յաւելումը տարբերեալ մ'ունիք որ միջա անձնուէր պիտի լինի ձեզ։»

Ժան-Մառգ մէկ անգամէն չկրցաւ կարդալ այդ նամակն.

Իւր աչերն ընդ աղօտս կը նշմարէին տառերը։

Եւ բաց յայտնանէ, մէն մի տողին համոզուած էր թէ կը սխալէր եւ թէ իւր դրդռեալ երեւակայութիւնը միայն կ'ստեղծէր իրեն աչաց երեւցող բառերը։

Թէռէզ նոյնչափ յուզեալ էր...

Կուրծքն արագ ելեւէջ կ'ընէր, եւ կաթ կաթ կը պատէր ասղնեղ գործեալ թաշկինակ մը զոր կը սեղմէր իւր կծկեալ մատանց մէջ։

—Ատուա՛ծ իմ, Ատուա՛ծ իմ, կը մրմնջէր Ժան անճանաչելի ձայնով մը, դո՞ւք գրեցիք այս նամակն։

—Այո՛, ես։

—Եւ ինձ վրա՞ս կը խօսիք։

—Ձեր վրայ։

—Սանսոնի՞ պիտի զրկէք այս նամակը։

—Այո։

—Ատուա՛ծ իմ, Ատուա՛ծ իմ, կրկնեց, ձեռները ճնշելով ճակտին վրայ՝ գոգցես բռնելու համար բանականութիւնն որ կը խուսափէր անտի... Եւ այս կատակ մը, զուարճալիք մը չէ՞... Այս ամենն իրա՞ւ է։ Զէ՞ք սիրեր Սամսոնը։

—Ձեմ սիրեր։

—Եւ կը սիրէ՞ք զիս։

—Կը սիրեմ զձեզ, ըսաւ պարզապէս, առանց կեղծ համեստութեան, ընդհակառակն վեր առնելով գլուխն և իւր խոտոր«ռեկամուտի մ'ունիք որ միջա անձնուէր պիտի լինի ձեզ։»

Ժան-Մառգ մէկ անգամն ալ կարդաց այդ նամակն։

Ամենայն ինչ ինքզինքեան մոռցեալ, Ժան-Մառգ ի գլուխ ելաւ զանազան դիտողութեանց։ Ինչ դժբաղդութիւն, ինչ դժբաղդութիւն, կ'ըսէր Ժան-Մառգ։

Թէռէզ մտածեցաւ նեղ։

Ըստ որում Երիտասարդը նստած էր, վրան ծռեցաւ եւ այսպէս խօսեցաւ գլխուն վերեւէն, եւ ձայնը, բարձրէն գալով, երկնքէն իջնել կը թուէր եւ կ'օրհնէր երիտասարդին ըզձատենչ երազներն,—անհնարին երազներ, այլ այնքա՛ն անուշ իւր երեւակայութեան համար։

Եւ կ'ըսէր.

—Ո՞ր դժբաղդութեան վրայ կը խօսիք։ Ինչո՞ւ համար դժբաղդութիւն պիտի լինի այս։ Կը կարծէք որ ի վաղուց հետէ հանկցած չեմ թէ կը սիրէք զիս։ Ես կին եմ, եւ մենք ձեզնէ աւելի լաւ կը հասկնանք սրտին գաղտնիքները։

—Կը սխալիք, ըսաւ Երիտասարդն այլայլեալ ձայնով մը.

—Կը սխալի՞մ։

—Ձեմ սիրեր զձեզ... Երբէք չեմ սիրած զձեզ...

Թէռէզի չրթանց վրայ յաղթական ժպիտ մը սաւառնեցաւ.

—Եթէ այս ճշմարիտ լիներ, ինձ կ'ըսէի՞ք... Մարդ այսքան խստութեամբ կը խօսի երբ չսիրէ։ Ինչո՞ւ համար կը պահուրտիք։ Ինչո՞ւ համար կը ջանաք ինքզինքնիդ խաբել... Ինչո՞ւ համար, եթէ զիս կը սիրէք, կ'երկնչիք ինձ ըսելու... կը վախնաք թէ կը վիրաւորէ՞ք զիս... Մարդ երբէք կը վիրաւորէ՞ կին մը երբ յարդանք հասցնել նմա թէ կը սիրէ զինքը...

Եւ Ժան-Մառգ, գլուխն երերցնելով, կ'ըսէր.

—Ձեմ սիրեր զձեզ։

Մանկամարդ աղջիկը կը ժպտէր միշտ։

Վատահ էր թէ կը սիրէր նա։

—Կ'ուզէ՞ք որ ձեզ հետ փնտռենք ձեր ընթացքին չարժուիթիւնները։ Թերեւս գրաւնեմ... Երբէք չէք ճանչցած ձեր ծնողները... Եւ կը վախնաք որ, չկարենալով անուն մը տալ ինձ, այնքան դուռով լինիմ տեսիմս վրայ որ սա արգելք մը լինի մեր սիրոյն... Որքան կը սխալիք եթէ այս մտածումն ունեցած էք, եւ որքան չէք հասկցեր զիս... Ես որբ եմ... բոլորովին անկախ եմ... Ո՛չ Ժանն կոմսուհին եւ ո՛չ Դուէգուռ կոմսն,—որք միակ ազգականներս են,—կրնան հակառակիլ կամացս...

Նա մեքենաբար կը յեղյեղէր.

—Ձեմ սիրեր զձեզ... Քանի որ չե՛մ սիրեր զձեզ...

Այլ Թէռէզ, միշտ նորա վրայ հակած և մեղմ ձայնով մը խօսելով.

—Արդեօք ձեզի ըսին թէ հարո՞ստ էի, եւ ասո՞ր համար կ'երկնչիք... Ո՛չ, կարելի չէ այս... Երբէք չէք ունեցած այդ օրինակ գաղափար մը, ինչպէս որ ես ալ բընաւ մտքէս չեմ անցուցած թէ աւելի հարըստութեանս աչք ունիք։ քանի՞ ամ... Այս չկրնար արդեւք մը լինել... Նոյն իսկ եթէ արդեւք մը լինէր, չատ դիւրին էր առաքուր կոխել գայն... Աչխարհիս վրայ չկայ բեւ մը ուսկից ազատելն այնքան հեշտին լինի որքան հարստութիւնը։ Եթէ հարկ լինի, երկու մասի կը բաժնեմ հարըստութիւնս։ Մեծագոյն մասն աղքատաց կուտամ, բարենպատակ գործերու կը նուիրեմ... միւս մասն, հաւասար ձեր անձնական հարստութեան, ինձ կը պահեմ... Ցայնժամ դիտողութեան կէտ մը չմնար, եւ ձեր փափկանկատութիւնը չվիրաւորիր... Ինչ հարկ կայ, Ատուած իմ, այնպիսի բաներու վրայ խօսիլ ձեզ հետ, որոց անունն անգամ բնաւ արտասանուելու չէր մեր մէջ...

—Ձեմ սիրեր զձեզ, Թէռէզ, չեմ սիրեր զձեզ...

Մանկամարդ աղջիկն ուսերը թօթուեց եւ անհամբերութեան շարժում մ'ունեցաւ, ինչպէս երբեմն մայրերը կ'ունենան անհնազանդ, կամակոր, յամառ զաւկի մը համար։

Թէռէզ նորա ետին էր։

Երիտասարդը նստած էր։

Մանկամարդ աղջիկը նորա տուքեւն անցաւ։

Ժան-Մառգ երկու ձեռները դէմքին կրթնցուցած էր... եւ աչերը միշտ գոց էին։

—Զէ՞ք սիրեր զիս, ըսաւ։

—Ոչ։

—Ատուգի՞ւ։

—Կ'երդնում։

Ցայսուրակի մէկ կողմառաւ նորա ձեռներն եւ Ժան-Մառգի դէմքն երեւցաւ կսկծելի վշտի մը սլլակերպիալ եւ տոչորուն արտասուքով համակ ողողուած։

—Ուրեմն ինչո՞ւ կուլաք, ըսաւ Թէռէզ բարկութեամբ։

(Շարունակի)

—)(39)(—

ԹԵՐԹՕՆԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻԼ ՄԱՌԻ

ԹԷՌԷԶ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ԲԱՂԴԻՆ ՊՈՂՈՏԱՑՆ

—Մի՛ հարցաքննէք զիս։ Թերեւս կարողութիւն չպիտի ունենամ մինչեւ ծայրն երթալու։ Ձեր բարեկամը, Պ. Սամսոն, զոր յաճախ կը տեսնեմ, այս օրերս որոշակի հասկցուց ինձ, ինչպէս ես արդէն մակաբերած էի, թէ կը սիրէ զիս... թէ առաջին օրէն սիրած է զիս...

—Խոտոռանեցա՞ ձեզ...

—Այո՛, պարոն Ժան-Մառգ, խոտոռանեցաւ իւր սէրն, և այնքան տարփատենչ, այնքան յարգալիր խօսքերով, որ զգածուեցայ...

Ժան-Մառգ անշարժ կը մնար, այտերն եւ աչերն հրատապ։

—Եւ ի՞նչ պատասխան տուիք, հարցուց զողոջնչելով, չհամարձակելով աչերը վեր առնուլ՝ վախնալով որ չմատնէ իւր խռովութիւնը, նախանձաբեկ զայրոյթն, յուսահատութիւնը։

Թէռէզ յարմարաւոր բացաւ նամակն եւ նմա կարկառեց։

Երիտասարդը մեքենաբար ընդունեց զայն։

Թուղթը կ'ելներաւ իւր ձեռաց մէջ, ջղաձգական դողդոջմամբ։

—Կարդացէ՛ք, ըսաւ մանկամարդ աղջիկը։

Ամառակի մը վրայ նստաւ եւ Ժան-Մառգ աչքէն անցուց նամակը։

«Կը սիրէք զիս... խոտոռանեցաք ինձ «ձեր սէրը... կը հաւատամ թէ կը սիրէք «զիս... ապահով եմ այդ մասին... «ուղղամիտ եւ բարի էք, ձեր հոգին վե«հանձն է եւ կրնամ պարծենալ ձեր ար«դիւքը շարժած լինելուս համար... «Սակայն, փոխանակ անմիջապէս պատաս«խանելու ձեզ, փոխանակ զարմանալու «ձեր խոստովանութեան վրայ, քանի որ «երկար ատենէ ի վեր կասկած էի ձեր «զգաղանիքը, խորհրդածելու ժամանակ «խնդրեցի... Պատճառն այն էր որ ես ալ «կ'ուզէի որոշակի խորհուրդ հարցնել սրբ«տիս... Եւ երբ սրտիս խորհուրդ հար«ցուցի, պատասխանեց ինձ. «Դուն Սամ«սոնը չէ որ արիւով կը սիրես, այլ իւր «բարեկամը, Ժան-Մառգը. կը սիրես զնա, «թէեւ հեռու կը փախչի քեզմէ, կ'արհա«մարհէ զքեզ, անտարբերէ՞ քո նկատմամբ։» «Այս խոստովանութիւնը լսեցի հոգւոյս «մտրէն, եւ եթէ, զձեզ տխրեցնելն աչքս «առնելով, չեմ ծածկեր զայն ձեզմէ, պատ«ճառն այն է որ կ'ուզեմ անկեղծ լինիլ ձեզ «հետ, ինչպէս դուք անկեղծ եղաք ինձ «հետ, եւ զի կ'ուզեմ որ զիտնաք թէ բա«

—Ի՞նչ դժբաղդութիւն, ի՞նչ դժբաղդութիւն, կ'ըսէր Ժան-Մառգ։

Թէռէզ մտածեցաւ նեղ։

Ըստ որում Երիտասարդը նստած էր, վրան ծռեցաւ եւ այսպէս խօսեցաւ գլխուն վերեւէն, եւ ձայնը, բարձրէն գալով, երկնքէն իջնել կը թուէր եւ կ'օրհնէր երիտասարդին ըզձատենչ երազներն,—անհնարին երազներ, այլ այնքա՛ն անուշ իւր երեւակայութեան համար։

Եւ կ'ըսէր.

—Ո՞ր դժբաղդութեան վրայ կը խօսիք։ Ինչո՞ւ համար դժբաղդութիւն պիտի լինի այս։ Կը կարծէք որ ի վաղուց հետէ հանկցած չեմ թէ կը սիրէք զիս։ Ես կին եմ, եւ մենք ձեզնէ աւելի լաւ կը հասկնանք սրտին գաղտնիքները։

—Կը սխալիք, ըսաւ Երիտասարդն այլայլեալ ձայնով մը.

—Կը սխալի՞մ։

—Ձեմ սիրեր զձեզ... Երբէք չեմ սիրած զձեզ...

Թէռէզի չրթանց վրայ յաղթական ժպիտ մը սաւառնեցաւ.

—Եթէ այս ճշմարիտ լիներ, ինձ կ'ըսէի՞ք... Մարդ այսքան խստութեամբ կը խօսի երբ չսիրէ։ Ինչո՞ւ համար կը պահուրտիք։ Ինչո՞ւ համար կը ջանաք ինքզինքնիդ խաբել... Ինչո՞ւ համար, եթէ զի

մտեաց վրայ։ Կ'երեւի թէ Գերման կառավարութիւնը Ռայսդաղի առաջիկայ նստաշրջանին մէջ պիտի խնդրէ չորրորդ անգամ բարձրացնել մաքսերն այնտեղ վրայ, ի պաշտպանութիւն բնիկ հողագործութեան։

—Տեղական Վէրնէր անուն Գերման մը Ատէնէ նստակ մը գրած է գերման լրագրերուն, որով Գերմանիոյ մէջ կազմեալ «Արեւելեան Ափրիկէի Ընկերութեան» գաղթային ձեռնարկին անյաջողութեան դատապարտեալ կը նկատէ, եւ բոլոր գործը «գայթակղելի ձախողութիւն մը» կը համարի, որպ դէմ հարկ կը համարի իր հայրենակցաց աչքը բանալ։ Այս նամակ այնչափ ծանր կարուած մ'եղաւ որ Ընկերութիւնը վատահամբաւութեան դատ բացաւ յիշեալ սպային դէմ։ Մեծ հետաքրքրութեամբ կը դիտուի այս դատին ելքը։ զի ադով կ'ամ պիտի յայտնի և կ'ամ պիտի դատապարտուի Գերմանիոյ մէջ եղած ձեռնարկն Ափրիկէի գերմանական գաղթականութեան համար։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՆԳԼԻՈՅ ԴԵՍՊԱՆՈՒՀԻՆ Ի ՍԷԼԻՄԻԷ

Անգլիոյ դեսպանուհին՝ որ մայրաքաղաքս հանդիպեցին ի վերջ իւր մանաւորդ հոգածութեան առարկայ ըրած է աղքատ ու թշուառ դասն և որ փոյթեռանդն կը դիմէ հոն ուր թշուառութիւն մը կայ ի դարմանել, ցաւեր կան ի սփոփել, երէկ՝ ընկերակցութեամբ Տր. Աղէքսանդրեանցի՝ ժամ ուրեմուկէսին այցելեց Սելիմիէի զօրանոցն ուր պատսպարուած կը մնան ցարդ Իւսկիւտարի հրկիզելոց մէկ մասը։ Լէտի Հուայդ մէկ ժամէն աւելի պտըտեցաւ զօրանոցին մէջ, մանրակրկիտ կերպիւ աչքէ անցունելով բոլոր սենեակներն, եւ հիացաւ անդ տիրող մաքրութեան եւ կանոնաւորութեան վրայ։ Տիկին դեսպանուհին զարմանք յայտնեց մանաւանդ այն ընդունելութեան վրայ որ կարդացաւ այդ թշուառ մարդոց մուրալ։ Լէտի Հուայդ մանաւորապէս արգահատեցաւ մանկանց վրայ, և անոնցմէ ոմանց համակրական խօսքեր ուղղեց։ Մեկնման ատեն, Տիկին դեսպանուհին խնդրեց Տիկին Աղէքսանդրեանցէ յառաջիկայ երկուշաբթի Թարապիայի դեսպանատունն երթալ, ուր պէտք եղած միջոցները պիտի կարգադրուին, ի նպաստ հրկիզելոց։ Տիկին դեսպանուհին կը փափաքի եղեր մանաւանդ անկողին, վերմակ և հանդերձ հայթայթել թշուառադոյն հրկիզելոց։

Սամաթիոյ Թաղական Խորհուրդը կը խնդրէ մեզմէ ծանուցանել թէ Թաղին Ս. Սահակեան և Ն. Վարդուհեան երկսեռ վարժարանց ուսանողաց մըրցանակաբաշխութեան հանդէսը պիտի կատարուի յառաջիկայ կիւրակէ օր, 30 օգոստոս, ի նորակառոյց եկեղեցւոյ Թաղին, ի ժամ 7, ընդ բարձր նախագահութեամբ Ամէն. Ս. Պատրիարք Հօր։

Ազգ. Կեդրոնական Վարժարանի Խնամակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ Վարժարանին վերաբացումը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ չորեքշաբթի, սեպտեմբեր 2, առաւօտեան ժամ 9ին։ Հետեւապէս բոլոր արձանագրեալ աշակերտք պարտաւոր են նոյն օրը ներկայ լինել ի Վարժարան։

Յառաջիկայ կիւրակի օր տեղի պիտի ունենայ ի Գատգիւղ, Արտաքին գործոց նախարարութեան քարտուղար-Թարգման Կիւլպենկեան Մէրքէլ էֆէնտիի ամուսնութիւնն ընդ Աղն. Օրիորդ Սարաֆեան։

Մեր երէկի թուով հրատարակուած «Պ. Ռ. Պատկանեանի առ Պոլսեցնակ Հայս շնորհակալութեան» մէջ հետեւեալ տպագրական վրիպակը սպրդած է.

«Մեծապէս և ի խորոց սրտէ շնորհակալ է Պոլսոյ ամէն Ռուսահայոց որք նոյնպէս սէր և համակրանք ցոյց տուին իրեն։»

Պարբերութիւնը պէտք է լինի

«Մեծապէս և ի խորոց սրտէ շնորհակալ է Պոլսոյ ամէն դասու հայոց որք այնպէս սէր և համակրանք ցոյց տուին իրեն։»

Իւսկիւտարի Աղքատախնամ ընկերութեան Ընդհ. Ժողովը նիստ ունի յառաջիկայ կիւրակէ, 30 օգոստոս, ի վարժարան Ս. Խաչ եկեղեցւոյ, ժամ 5ին դրդ, օրակարգ ունենալով,

1. Վաւերացումն սրբագրեալ կանոնագրի։
2. Ընտրութիւն Մայր Դիւանի, Դոյտ. Ժողովոյ և Նախ. Դիւանի։
3. Շնորհակալութիւն կալուածի։

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՔ

Թոյլտուութեամբ Ազգ. Կեդր. Վարչութեան Ուսումնական Խորհրդոյն, առաջիկայ սեպտեմբեր 13էն պիտի սկսի կիրակնօրեայ Մանկավարժական դասախօսութիւններու Ղալաթիոյ Կեդր. Վարժարանի ամփիթէատրոնի մէջ և պիտի աւարտեմ 1888 ամի յունիս 1ին հետեւեալ ծրագրով.

Ա.— Փոքրնախն հոգեբանութիւն հանդերձ մանկավարժական հետեւութեամբք.

Բ.— Գործնական էֆէմերիտիին հանդերձ մանկավարժական հետեւութեամբք.

Գ.— Ընդհանուր մանկավարժութիւն և դըպրոցական կազմակերպութիւն.

Դ.— Եզանակ ուսուցման ընդհանրապէս և իւրաքանչիւր լեզուին և առարկայինն առանձնապէս.

Ե.— Օրինակելի դասեր։

Ունկնդիրք և ունկնդրուհիք երկու կարգի կը բաժնուին.

Ա. Ազատ ունկնդիրք. Բ. Հաստատուն։

Իւրաքանչիւր երեքժամեայ դասախօսութեանց ունկնդրութեանն համար պիտի վճարէ.

1. Ազատ ունկնդիրն	5	դահեկան
2. » ունկնդրուհին	4	»
3. Հաստատուն ունկնդ.	3	»
4. » ունկնդրուհին	2	»

Հաստատուն ունկնդիրը կամ ունկնդրուհին եռամսեայ վճարը կանխիկ հատուցանելու է, առաջինն 36 դահեկան իսկ վերջինը 24 դահեկան։

Ազատ ունկնդիրք և ունկնդրուհիք տոմսակով պիտի ընդունուին ի լսարան, իսկ հաստատունք՝ եռամսեայ վճարի ընկալագիրը ցուցնելով։

Բարձրաստիճան հոգեւորական և աշխարհական անձինք և կրօնական ու կրթական տեսուչները դասախօսի պատուոյ հիւրերն են։

Դասախօսութիւնք կսկսուին երբ մինչեւ սեպտ. 10 հոգեւորական ունկնդրաց և ունկընդրուհեաց թիւն 30ի հասնի, որոյ մասին Աշխարհի մէջ կը յայտարարուի ի պիտութիւն ունկնդրել ցանկացողաց։

Հաստատուն ունկնդիր և ունկնդրուհի արձանագրուիլ ցանկացողները թող բարեհաճին մինչեւ սեպտ. 10 յայտնել ինձ իւրեանց այդ մասին ցանկութիւնն հետեւեալ հասցէով։

«Ա. Խմբագրութիւն Արեւելքի. յանձնել Քալանթարեանցին»։

Դ. ՔԱԼԱՆԹԱՐԵԱՆՑ

Ծանօթ.— Ինչպէս տիկնայք և օրիորդք՝ նոյնպէս և այցելուք, պիտի նստին ամբիոնի աջ ու ձախ կողմն առանձին աթոռներու վրայ։ Դ. Ք.

Կ. Պոլիս, 26 օգոստ. 1887

ՎԵՐԱԲԱՑՈՒՄՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ

ՎԱՐԺԱՐԱՆ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆՑ Ի ԲԱՂՆԵԶՈՒՆ

Վարժարանիս ուսմանց տարեկան շրջանն կ'սկսի սեպտեմբեր 1|13

1108 3—6

ՎԱՐԺԱՐԱՆ ՎԻԼԼՆԱԿԱՆ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՀԱՐՑ

Ի ՓԱՆԿԱԼԹԻ Կ. ՊՈԼԻՍ

Վիեննական Մխիթարեան Հարց վարժարանին 1887-88 տարւոյն ուսումնական ընթացքը պիտի սկսի սեպտ. 4|16ին։ Կը բաղձացուի որ ամէն աշակերտիլ ուզողները մինչեւ սեպտ. 3|15 եկած ըլլան։

Սոյն վարժարանը կ'ընդունի ներքին (1), կիսաթոշակ և արտաքին աշակերտ։ Վարժարանս մտնելու պայմաններուն վրայ աւելի մանրամասն տեղեկութիւն առնուլ ուզողը կրնայ Փանկալթի նոյն վարժարանին վարչութեան դիմել։

Հ. ԱՆԴՐԻԱՍ Վ. ՃԵՐՄԱԿԵԱՆ
Փոխ. Վրէս.

1107 2—5

(1) Առաջին ծանուցման մէջ սխալմամբ մոռցուած էր այս էական բառը։

Հրատարակուեցաւ Արիկեան Միհրան էֆէնտիի յօրինած ԵՐԵՒԵԶՈՒԵԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆԻ 19րդ տեսրը։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Թուրէ կը հերքէ այն զրոյց թէ գերմանական կառավարութիւնն, որոյ միջնորդութիւնը խնդրուած էր ի մասին պուլկարական խնդրոյ լուծման, միւս մեծ Տէրութեանց կարծիքն ստանալով համոզուեր է թէ իւր միջնորդութիւն չպիտի ունենայ՝ պահանջուած արդիւնքն, հետեւեալ առ ոչինչ եղած միջնորդութիւնը մերժեր և կամ մերժելու վրայ է։

«Գերմանիա՝ Եւրոպիոյ մէջ իւր ունեցած յատուկ դիրքով և ազդեցութեամբ կրնայ միայն միջնորդի դեր կատարել եւ պուլկարական խնդրոյն առթիւ իրարու անհամաձայն գտնուող միւս մեծ տէրութիւններն համաձայնեցնել։ Կը հաւատանք թէ, կը յարէ Թուրք թերթը, Գերմանիա չպիտի զբաղեայ չարժիլ հանձայն այս զեկուցմանց, որք բոլորովին կը համապատասխանեն իւր խաղաղասիրական նպատակին։»

ՔՐԻՒԲԻ ՈՐԴԻՆ

Ծանուցուեցաւ թէ հռչակաւոր Քրիւբի զինագործարանին հանգուցեալ տիրոջ որդի Պ. Ֆրիտրիխ Ալֆրէտ Քրիւբ մայրաքաղաքս պիտի գայ քանի մ'ընկերներով։ Պ. Ֆրիտրիխ. Կ. Պոլիս կուգայ անձամբ իւր շնորհակալութիւնն ու երախտագիտութիւնը մատուցանելու այն մեծարանաց համար զորս Վեհ. Սուլթանը չէ դադրած ընելէ թէ՛ իւր հանգուցեալ հօր և թէ՛ իրեն։ Պ. Ֆրիտրիխի կ'ընկերանան իւր աներորդին, զինագործարանի ընդհանուր տըրէնը, Գիզմարք իշխանի բժիշկ Պ. Եվայնինկէր և զինագործարանին Պոլսոյ ներկայացուցիչ Պ. Մէնսհուզէն։

Վիրդոր էֆէնտի, տնօրէն Քամանտոպանգային, որ յիշեալ զինագործարանի դրամական գործողութիւնները կը կատարէ ի Կ. Պոլիս, այս առաւօտ Դավադ գնաց ուր դիմաւորելով զՊ. Ֆրիտրիխ և նորա ընկերները Բերա անգլիական պանդոկը պիտի առաջնորդէ, ուր յատուկ բնակարան մը պատրաստուած է գերմանացի հիւրերուն համար։

Պ. Ֆրիտրիխ եւ իւր ընկերները վաղը ներկայ պիտի գտնուին Սէլամլըքի հանդիսին։

——

ՍՈՎ. Ի ԴԻՒԱՆՈՒ

Կը յիշուի թէ Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ Ֆէրիդ Օսման Սէյֆի փաշա և կայս. Թիկնապահ Ֆահրի պէյ՝ Դոնեա զրկուած էին տեղւոյն սովեալ ժողովրդեան օգնելու համար հարկ եղած միջոցները ձեռք առնելու պաշտօնով։ Այս պաշտօնեայք և կուսակալ Մէմտուհ պէյ՝ միասին աշխատելով յաջողած են ցորեան բերէն՝ որ մինչեւ 35–40 ղրշի բարձրացած էր՝ 24–25 ղրշի իջեցնել և հացի մէկ օխան 40 փարալի վաճառել տալ տեղւոյն բոլոր փուռերուն մէջ։ Նոյնպէս կարողութեան տէր անձերէ ցորէն հաւաքելով յատուկ փուռ մը բացած են և ձրի հաց կը բաշխեն կարօտելոց։ Կուսակալն և կարերական յատուկ պաշտօնեայք նկատողութեան առնելով տեղւոյն երկրագործ դասուն յառաջիկայ տարուան վիճակը, նոցա մէկ տարուան ապրուստէն զատ նաև հարկ եղած սերմերն հայթայթեր են։

—Դերզի Քիլիսէի պելէճական փոխ հիւպատոսին եղբայրը Պ. Յոյժ Տըլէպար և Տիկին Նօրտէնֆիլտ հաղարական ֆրանք նուիրած են ի նպաստ ասիական դաւառաց ոմանց սովելոց։

Զէյէպի էֆէնտի անուն անձ մը 4500 ղրուշ ու վաթսուն քիլէ ցորեն և Դոնեայի հեռագրատան պաշտօնեաներէն Իպրահիմ պէյ իւր հինգ ամսուան թաշակէն 400 ական ղրուշ, այսինքն երկու հազար ղրուշ նուիրած են ի նպաստ Դոնեայի կարօտելոց։

—Ի նպաստ Ասանայի սովելոց գընուելիք մէկ միլիոն հին օխա բամպակի հունտն եւ հինգ հարիւր հազար օխա վարսակ նուազուրդի պիտի դրուին կայս. նպաստամատոյց յանձնաժողովոյն միջոցաւ։

——

ՁԱՐՆ ԵՒ ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ

Ֆէլիս-օլի խմբագրաց մին հետեւեալները գրած է Ֆրանսայի դիւանագիտէ մը որ՝ իւր վարած փափուկ պաշտօնին շնորհիւ Եւրոպիոյ մէջ անցած դէպքերը դիտնալու կարող է»։ Լ. Հէրբէր եւս արտատպած է զայնս՝ իւր հետաքրքրաշարժ ինչ։

Պուլկարական խնդրոյն մէջ Ռուսիոյ հետեւած բաղաքականութիւնը Ձարին անձնական բաղաքականութիւնն է։ Աղէքսանդր Գ. յամառ է մանաւանդ իւր որոշմանց մէջ։ միտքը դրած է որ Պուլկարիոյ և Արեւելեան Ռումէլիի միութիւնը կատարուելու չէ, ուստի և չի պիտի կատարուի, կամ գէթ Ռուսիա բնաւ երբեք չպիտի ճանչէ զայն։ Ձարը բացարձակապէս Պերլինի Դաշնագրոյն տարական գործադրման փափաքող է։ այդ Դաշնագիրը Ռուսիոյ դէմ հանել ուզեցին, ինք կուզէ Ռուսիոյ ի նպաստ գործածել զայն։ Դաշնագրոյն մէջ միութեան խօսք չկան, հետեւեալաբար միութիւն չկայ։ Դաշնագրոյն մէջ չեն յիշուած խնամակալութիւն մը, Պուլկարիոյ եւ Ռումէլիի կողմէ ընտրեալ Սոպրանիէ մը, հետեւեալաբար ո՛չ խնամակալութիւնն եւ ո՛չ ալ Սոպրանիէն գոյութիւն ունին։ Ռուս դիւանագէտը չատ լաւ գիտէ թէ դժուարին է պաշտպանել այս տեսութիւնը, եւ Պ. Կիրս դիտել տուած է Կայսեր՝ թէ Կ. Պոլսոյ մէջ դեսպանախորհուրդ մը դումարեցաւ, որում մասնակցած է նաեւ Ռուսիա, եւ անդ ընդունուեցաւ Պերլինի Դաշնագրոյն «բռնաբարմանց» մէկ մասին օրինաւորութիւնը։ Այս առարկութիւն չփոփոխեց Ձարին դաղափարը և ապահով եղեք թէ այն պարբերութիւնն որով ռուս դահլիճը փոքր ինչ կոչտանակաւ ուզեց իմացուցել Եւրոպիոյ՝ թէ Ձարը բնաւ չպիտի ճանչնայ Ֆերտինանտ իշխանին ընտրութիւնը, նոյն իսկ Ձարին բերնէն ելած է։

Եւ սակայն, Աստուած գիտէ թէ ամէն կերպ ազդեցութիւնը ի գործ դրուեցան համոզելու համար զկայսրն իւր կարծիքը փոխելու։ Կայսրուհին՝ Քլէմանդին իշխանուհւոյն (այսինքն Ֆերտինանտ իշխանին մօր) թախանձանց վրայ՝ միջամտեց։ Ոչինչ եղաւ կամ լաւ ևս այդ ձեռնարկներու հետեւանքն այն եղաւ գուցէ որ Ձարը խրտչեցուց քաղաքականներն։ Եւ այս բանիս համար Դրան կը դիմեն, վասն զի հոն է այժմ ռուսական աշխարհակալութեան կեդրոնն։ ո՛չ Պերլինի և ո՛չ Վիեննայի վրայ ուշադրութիւն կը դարձնէ այն, այլ Կ. Պոլսով միայն կը զբաղի։ Անոնի պէտք է մեկնի այն բանն որ պիտի գրաւէ զՊուլկարիա։ Դիւրաւ կարելի է այս աշխարհակալութեան եղականութիւնը ցոյց տալ, սակայն աւելորդ կը լինի։

Պարագայ մը կայ որ ցոյց կուտայ թէ Ձարը ո՛ր աստիճան կ'ուզէ իւր նըպատակին հասնիլ որ Թուրքիոյ հետ բանակցելու կը հաւանի։ Դիտեցէ՛ք որ Աղէքսանդր Գ. խստակրօն օրթոդոքս մ'է. և սակայն, հակառակ այսմ՝ Թուրքիայէն կը խնդրէ որ ինք տայ Պուլկարիոյ դրաւման առաջին նշանը։

Այդ նշանը պիտի տրուի ի ժամոյ, վտահ եղիք։ բայց չեմ կարծեր որ ռուսական դրաւումը երկար տեւէ եւ ապահով եմ թէ առժամեայ պիտի լինի այն, աւասիկ ինչու համար։ Աքիերենվիձի տեսակցութեան միջոցին, երկու վեհապետք վիճաբանեցան Պուլկարիոյ վերջնական դրաւման դաղափարին վրայ եւ Աւստրիա այնպիսի վերապահութիւններ ըրաւ որ Եւրոպիոյ արդի կացութեան մէջ Ձարը նախատեսեր պիտի համարի հրաժարիլ դրաւման դաղափարէն քան ընդունիլ զայս։ Ցոյժ անակնկալ պատահարներ պէտք են, ժողովրդական ճնշում մը ի Մոսկուա կամ ի Բէչդա, որպէս զի երկու կայսերքը որոշեն ընել ինչ որ փոխադարձաբար իրաւունք տուած են միմեանց ընելու, այլ որ պատերազմ յառաջ պիտի բերէ անխուսափելի կերպիւ։

Եւ ես պատերազմի չեմ հաւատար, յարեր է ֆրանսացի դիւանագէտը Թէկոսի խմբագրին, եւ կրնաք ապահով լինիլ թէ ռուսական բանակի մուտքն ի Պուլկարիա, որ ո՛չ միայն կարելի է ալ և հաւանական, պատերազմ չի նշանակեր— կամ գէթ ո՛չ անմիջական պատերազմ, վասնզի պալքանցիներու այս երկրին մէջ ո՛չ ոք գիտէ թէ յաջորդ օրը ինչ պիտի պատահի։»

——

ՆԻԿՈՊՈՒՂԻՈՅ ԱՐԺԷԹՈՒՂԹՔ

Երկաթուղւոյ արժէթուղթք մի քանի օրէ ի վեր հետզհետէ կը բարձրանան և երէկ մինչև 35 ½ ֆրանքի բարձրացան, իսկ Քոնսոլիտէն գրեթէ միւնոյն գնոյն վրայ կեցած է։ Երկաթուղւոյ սոյն բարձրացման շարժառիթն եղած է Վեց Անուղղակի տրոց Վարչութեան ըրած ծանուցումը թէ Ամոթի երկաթուղիներուն մնացած վերջին մասն՝ այն է 3 ֆրանք՝ պիտի վճարէ յառաջիկայ Սեպտեմբերին։ հետեւաբար նոյն ամոթներու յատկացեալ տարեկան 13,000 ոսկին պիտի յատկանայ երկաթուղեաց, որով ասոնց յատկացեալ ընդհանուր գումարը պիտի լինի փոխանակ 122,000 ոսկիի՝ 135,000 ոսկի։ հետեւապէս 100ին 58ի տեղ պիտի վճարուի հաւանական հաշուով 100ին 64 կամ 66։ Ահա սոյն կարգադրութեան համար երկաթուղւոյ գները վերայ կը դնեն։

Վեհ. Սուլթանը գնդապետի աստիճան շնորհեց զինուորական նախանական վարժարանի տնօրէն տեղակալ-գնդապետ Բէֆիդ պէյի և զինուորական բարձրագոյն վարժարանի առաջին բժիշկ տեղակալ-գնդապետ Սբատարօ էֆէնտիի։

—Պետական Խորհրդոյ օրէնսդիր ճիւղն որոշեր է բարեփոխել Հաւգուգի դատավարութեան օրինաց մէկ քանի յոդուածներն որք դատի տէր անձանց նկատմամբ ինչ ինչ դժուարութեանց պատճառ կը լինին։ Այս առթիւ պետական Խորհուրդը տեղեկագիր մը մատուցեր է Նախարարաց Խորհրդոյն որ այժմ անոր քննութեամբ կզբաղի։

—Իտալական դեսպան Պառոն Պան իւր անուան տօնախմբութեան առթիւ չքեղ պարահանդէս մը կուտայ այս գիշեր Թարապիոյ ամարանոցին մէջ։

—Քօֆիուէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Միջերկրականի անգլիական նաւատորմը Տալմաթիոյ մէկ նաւահանգիստը կը գտնուի։ նաւատորմի հրամանատար Էտմանդուրկի Դուքսը Քօրֆու մնացեր է։

—Պրոֆեսոր լրագիրն առժամեայ կերպիւ դադրեցուց իւր հրատարակութիւնը։

—Ներքին օսմ. նախկին հիւպատոս Ալէքսոս էֆէնտի Թանկրօկի հիւպատոս անուանեցաւ եւ իւր պաշտօնատեղին կուգեւորի յառաջիկայ երկուշաբթի օր։

—Կ. Պոլսոյ ռուսական ընդհ. հիւպատոս Պ. Լակօվսքի արձակուրդով Բեռլինպուրկ ուղեւորեցաւ։

—Վիեննայէն կը գրեն թէ Խտիվին երկու որդիքն՝ Ապաս պէյ եւ Մոհամէտ պէյ՝ ամսոյս 18|30ին իրենց մեծ հօր՝ Իսմայիլ փաշայի ներկայացեր են որ այժմ Վիեննա կը գտնուի, իրենց յարգանքը մատուցանելու։

—Ներքին գործոց նախարար Միւնկը փաշայի նախագահութեամբ կազմեալ յանձնաժողովն, որ կ'զբաղի ոստիկանական բարեկարգութեան խնդրովն, աւարտած է իւր աշխատութիւններն։ Այս յանձնաժողով Վեհ. Սուլթանի հրամանաւ բարեփոխած է ոստիկանական կանոնագիր մը զոր խմբագրած էր նախորդ յանձնաժողով մը։ Նոր կանոնագիրը նախարարաց խորհրդոյն պիտի ներկայացուի որ յետ քննութեան պիտի մատուցանէ զայն կայսերական վաւերացման։

—Հալէպէն կը գրեն թէ օգոստոս 7|19ին հրդեհ ծագելով Աֆրին գետին մեծ կամուրջին հիւսիսային կողմն՝ հոսվին սաստկութեան պատճառաւ կամուրջն չէ եղեր մարել զայն և կամուրջն ամբողջովին այրեր է։

Հրկիզեալ կամուրջը կը միացնէր Հալէպէն Իսկէնտէրուն տանող կառուղին և հինգ տարի առաջ շինուած էր հաստատուն քարերով, 8,000 ոսկւոյ ծախքով։ Հակառակ այսմ, չէր կրնար դիմանալ գետին ջուրց սաստկութեան, որք ձմեռն արտասովոր կերպիւ կը բարձրանան։ Աֆրին գետն ընդարձակ և խորունկ հովտի մը մէջէն կ'անցնի. ձմեռը լերանց ջուրերը դէպի գետը կը հոսին եւ անանցանելի կ'ընեն, սակայն ամառը գրեթէ բոլորովին կը ցամքի այն։

—Ըստ մասնաւոր տեղեկութեանց Մէնիլիէ, ռուսական կառավարութիւնը կը պատրաստուի շարժուն վիճակի մէջ դնել իւր բանակը։

—Վեհ. Սուլթանի բարձր հովանաւորութեան ներքեւ գտնուած Համիտիյէ վարժարանի տեսչութիւնն, որ ըստ ներքին կանոնագրի՝ ներքինապետութեան պաշտօն վարող անձին կը վերաբերի, յանձնուեցաւ ներքինապետ Բարձր. Շերէֆէտտին աղային։

—Վճռարեկ ատենի առաջին ընդհանուր դատախազ Ռիզա պէյ մեկ քանի օրէ ի վեր անկողնոյ կը ծառայէ։

—Բոսֆորի օսմանեան հիւպատոս Նիհատ պէյ իւր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ երեկ։

—Մէրքեթի Դարբ վախճանեալ Ապտիւլ-Մէճիտ էֆէնտիի յաջորդեց Եօնուս Վեհպի էֆէնտի։

—Կրէտէի ընդհանուր ժողովոյ կողմէ այս տարի պատրաստուած օրինական ծրագիրը Բ. Դրան զրկուած լինելով, Պոտական Խորհրդոյ օրէնսդիր ճիւղն այժմ անոնց քննութեամբ կզբաղի։

—Վեհ. Սուլթանի պատուակալ Թիկնապահ և Բարձր. Խտիվին եղբայր Հասան փաշա Ն. Վեհապատութենէն արտօնութիւն ստացեր է իւր որդին Իրդէհտին պէյը Վիէննայի համալսարանաց մէն զրկել։ Հասան փաշա այս առթիւ Վեհ. Սուլթանի մեծարանաց արժանացեր է։

—Հեռագրական վարչութեան բարձրագոյն և վաղեմի պաշտօնեաներէն Պ. Մօնէ մեռաւ նախընթաց օր և յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ Բերա։ Պ. Մօնէ մին էր այն ֆրանսացի պաշտօնեից զորս օսմ. կառավարութիւնը բերել տուաւ Ֆրանսայէն, Թուրքիոյ մէջ առաջին անգամ հեռագրաթել հաստատուած ժամանակ։

—Իզմիրէն կը գրեն թէ հռչակաւոր աւազակախումբ մը որ երկար ժամանակէ հետէ ասպատակութիւններ կ'ընէր ի Քըրք-Աղաճ, բնաջինջ եղեր է և խմբին պետը՝ Թաւշանլը Բէլ-Մէհմէտ ձերբակալուելով բանտարկուեր է ի Սօմա։

—Կը յիշուի թէ երկու շաբաթ առաջ Բերա Պոն Մարշէի դէմ Օշ-Էլիէնդանուն վաճառատունն այրած էր։ Այս հրդեհէն ծագման վրայ այլ ընդ այլոյ զրոյցներ կը շրջին, կ'ըսէ Թուրէ։

Վաճառատան վարձակալ Պարնաթան քսան-հինգ հազար ֆրանք կը պահանջէ եղեր Հօպշ անուն անձէ մը։ Հօպշ նոյնչափ գումար մ'ալ ուրիշի կը պարտի եղեր, որով նորա պարտուց գումարը կը լինի յիսուն հազար ֆրանք։ Պարնաթան, նկատելով որ Հօպշ յիսուն հազար ֆրանք պարտք ունի և փոխարէն քսան հազար ֆրանքի ապրանք և նկատելով որ եթէ այդ ապրանքներն հաւասար բաժնուին պարտապահանջներուն միջեւ իրեն օգուտ մը չպիտի լինի, կը յաջողի համոզել զՀօպշ որ այդ ապրանքներն իրեն վրայ դարձնէ։ Հօպշ կը հաւանի և Պարնաթանի առաջարկը կը գործադրէ։ Միւս պարտապահանջից բողոքին վրայ, առեւտրական դատարանը կը դատապարտէ զՊարնաթան՝ քսան-հինգ հազար ֆրանք վճարել պարտապահանջից Պ. Հօպշի որ արդէն իրեւ մնանկացեալ կը նկատուի։ Այդ միջոցին Պ. Պարնաթան իւր վաճառատան մէջ գտնուած հարիւր ոսկւոյ չափ ապրանքներն երեք հազար ոսկւոյ կ'ապահովագրէ։ Մէկ քանի օր յետոյ, երբ հաշիւները պիտի քննուէին, հրդեհը կը պատահի և վաճառատան ապրանքները կ'այրին։

Դարձեալ ուրիշ զրոյցի մը նայելով, կը յարէ Թուրէ, Պարնաթան՝ Վառնայի մէջ իւր ունեցած մէկ վաճառատունն ինչպէս նաև ի Պոլիս լուցկիի վաճառատուն մը եօթն հազար ոսկւոյ ապահովագրած և այդ վաճառատունք այրած լինելով, իւր ստակն առած էր։

Ոստիկանութիւնն այլ և այլ պարագաներէ կասկածելով ձերբակալած և հարցաքննութեան ենթարկած է զՊարնաթան, նորա ընկերներն ու վաճառատան պահպանը։ Թուրէ այս առթիւ կարս. կառավարութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ որպէս զի խնդիրը կատարելապէս քննելով պարտապատասխանը տնօրինուի։

Օշ-Էլիէնդ վաճառատան վրայ դրտնուող տունն եւս, որ ապահովագրուած չէր, այրած լինելով, այդ տան տէրը՝ Տիկին Պիլէզիկճի, 10,000 ոսկւոյ վնասուց հատուցում պահանջելու համար դատ պիտի բանայ Պ. Պառնադանի դէմ։

—Մուղայի (Մէնդէշէի գաւառակ, Ա.յտրնի նահանգին մէջ) Բէյթիի գործակատար Պ. Սօլոն Քոնսդանդինիտիս սպանուեր է անցեալ շաբթու հեռուեալ պարագայից մէջ։

Պ. Սօլոն՝ որդի Պ. Մաքարիօ Քոնսդանդինիտիսի, որ ինքն իսկ պաշտօնեայ է Բէյթիի վարչութեան մէջ ի Կ. Պոլիս, եպերելի դաւադրութեան մը զոհ գնացեր է. կարգ մը երկրագործներ որք առանց կանխաւ արտօնութիւն ստանալու ծխախոտ մշակած էին, կը տեսնեն որ Պ. Սօլոն իւր մարդոց դլուխն անցած՝ կանոնագրի պահանջումն ի գործ կը դնէ, այսինքն բնաջինջ կ'ընէ մշակուած ծխախոտն. այս պատճառաւ թշնամութիւն կը ծագի և Պ. Սօլոն ճամբէ մը անցած պահուն, փոսի մը մէջ կը գլորի, զոր բացած էին իւր թշնամիք որք վրան կը յարձակին եւ դաշոյնի հարուածներով կը ծածկեն խեղճ երիտասարդը։

Պ. Քոնսդանդինիտիս՝ թէպէտ առանձինն բազմաթիւ թշնամեաց առկայ՝ սակայն բէվոլվըրով քաջաբար կը պաշտպանէ ինքզինքը և չարագործաց երկուքը կ'սպաննէ ու մին կը վիրաւորէ։ Այս վերջնոյն բերնէն լսուած են այս մանրամասնութիւնք։ Բէյթիի անձնուէր պաշտօնեայն հուսկ ուրեմն անչնչացեալ կ'ինայ իւր թշնամեաց հարուածներուն ներքեւ։

—Երէկ մայրաքաղաքս ժամանեց Շերլսի անգլիական հիւպատոս Պ. Ուիլէմ Վիլս։

—Մախսուսէի Շարէ չոգենաւն երէկ Սելանիկէն մայրաքաղաքս բերաւ երկու հազարի չափ պահեստի զինուորներ։

—Սելանիկէն Սաուրէի ուղղեալ նամակ մը կը պատմէ թէ Կիրիոյ Մուրթաֆա փաշայի թոռներէն Պէսիմ եւ Իսմայիլ պէյ վերջերս Գարաֆէրիէի շրջակայքն աւազակաց կողմէ առեւանգուած էին եւ Իսմայիլ պէյ հրացանի հարուածով մը սպաննուած էր։ այս անգամ աւազակք անթօրէն սպաններ են նաեւ Պէսիմ պէյն, որոյ մարմինը Գարէրիէի շրջակայքը գտնուեր է։

—Այս երկուշաբթի օր ժամը 8½ին Գարթալի բացերը ցոկանաւ մը հոսվին սաստկութենէն շրջած էր և մեռած էր ընկղմելլ, երբ Մախսուսէի 12 թիւ շոգենաւն, որ անտի կ'անցնէր, անմիջապէս օգնութեան հասնելով ազատեց ցոկանաւուն տէրը, նաւաստիներն և երեք ճամբորդներ ու զանոնք նաւահանգիստ բերաւ։

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԳՈՒՍԱՆԵՐԳԱԿԱՆ ԽՈՒՄԲ

Պ. Ս. Պէնկլեանի տնօրինութեամբ կազմեալ Թրքական Օբէրէդի խումբն, որ Եգիպտոսի ու Իզմիրի մէջ իւր տուած ներկայացումներով այնքան յաջողութիւն գրտած էր, իւր ներկայացումները պիտի շարունակէ մայրաքաղաքիս այլ և այլ թատրոններուն մէջ։

Առաջին ներկայացումն, ինչպէս երէկ ծանուցինք, տեղի կ'ունենայ այս գիշեր Բերայի Վէրտի Թատրոնին մէջ ուր քան ներկայացման համար բաժանորդագրութիւնը սկսած են արդէն։ Այս գիշեր ներկայացուելիք խաղն է ՄԱՏԱՄ ԱՆԿՈՅԻ ԱՂՋԻԿԸ, Օբերէդ երեք արարուածով, որոյ գլխաւոր դերակատարք են.

Մատամ Անկոյի Աղջիկը	Տիկին Գոնարի
Օրիորդ Լանժ	» Սիրանոյշ
Լատիվօտիէռ	Պ. Պէնկլեան
Բօմբոնէ	» Կիւրեղեան
Լրբառ	» Դրեանց
Թրէնիմ	» Զակրատեան

Ներկայացումը պիտի սկսի ժամ 2½ին։

Վաղը ցերեկ դարձեալ ՄԱՏԱՄ ԱՆԿՈ Իւսկիւտարի Սամրիկեան Թատրոնին մէջ և շաբաթ գիշեր՝ Գատգիւղ, Մէջհիւրտարի Թատրոնին մէջ։

Կիրակի ցերեկ Լ.Ա. Պել եկէն յիւսիւտար և կիրակի գիշեր նոյն խաղն ի Բերա։

Գներն յոյժ չափաւոր են ամենուրեք։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՃԱՇԱՐԱՆ

Ղալաթիա, Վ.օյվօտայի պահականոցին դէմ

Արեւելեան Ճաշարանն՝ որ Ղալաթիոյ բոլոր ճաշարանաց բաղդատմամբ զերազեալ գներ որոշած էր իւր կերակրոց, իւր մեծարգոյ յաճախորդաց աւելի եւս գիւրութիւն մ

ԲԱՐԶՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ Ի ՊԱՅՊԷՐԼ ՀԱՍԻՋ

Այս վարժարանն ունի ընտիր խումբ մը ուսուցչաց, եւ պատրաստ է բարւոք կերպիւ ուսուցանել Գաղղերէն, Թուրքերէն, Անգլիերէն եւ Հայերէն, այս վերջինն ըլլալով վարժարանին լեզուն։

Ուսմանց և պայմաններու մասին աւելի տեղեկութեան համար պարտ է դիմել թիւ 5 սենեակն ի Պայպըլ Հասիզ։

Դպրոցին յառաջիկայ շրջանը սկսաւ ըստ Լատ. սեպտ. 6, երեքշաբթի։

Կանոնաւոր ընթացքին համար աշակերտք պարտին հատուցանել ամսական 30 դահեկան։ Նախապատրաստական ճիւղին համար 20 դահեկան։

Վարժարանին տնօրինութիւնն յանձնուած է Պատուելի Տոքթօր Կրնին։

1058 9—12

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

ՖԵՐՏԻՆԱՆՏ ԿԸ ՀՐԱԺԱՐԻ

Վիէննա, 7 սեպտ.

Բէլգրէյէ հեռագիր մը կը հաստատէ թէ Գոպուրկի իշխանը կ'սպասուի իւր Հունգարիոյ ագարակաց մէջ։ այդ հեռագրոյն նայելով, Ֆերտինանտ իշխանին մեկնումն ի Պուլկարիայէ, արդի պարագայից մէջ, հրաժարում մը պէտք է նկատուի։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԻՐԵՆՑ ԵՂԱՎ ԿԸ ՏԱՊԿՈՒԻՆ

Բարիզ, 7 սեպտ.

Բեռլսպուրկէ առնուած տեղեկութիւնը գուշակել կուտան թէ Ռուսիա բուռն գործողութիւն մը չպիտի ընէ ի Պուլկարիա եւ թէ պիտի շարունակէ իւր արդի աշխարհավարութիւնն՝ որ է թողուլ զի «Պուլկարներն իրենց եղով տապկուին»։

ԿԻՊՐՈՍ ԿՂԶԻՆ

Լոնտոն, 7 սեպտ.

Երէկ-ի-փնանց Ժամը 1.—Սըր Հ. Հոլտան հաստատեց թէ Կիպրոս կղզին անցեալ տարի 109,000 անգլ. ոսկւոյ շահ մը բերած է Անգլ. կառավարութեան։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 27 Օգոստոս

Օսմանեան Բանսպոլիսէ

			Դահեկան
Երեկ երեկոյ դոց. (Միաց.	Ի.	Սերի	15 38
Պօրսային դոցուելէն վերջը		»	16 2
Ռեալիայի մէջ		»	— —
Առաւօտեան բացուելիս		»	15 38
Բարձրագոյն գին		»	15 33
Նուազագոյն »		»	15 38
Կէս օրին		»	15 38
ԻՍԹԻՊՐԱԶԸ ՏԱՒԻԼԻ			
Երեկ երեկոյ			39
Այս առաւօտ			38 36
Կէս օր			38 34
ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՅ			
Փոխառութիւն 1858)	Ա	Սերի	23 10
» 1862)			
» 1860)			
» 1863)	Բ	»	14 30
» 1872)			
» 1865)			
» 1869)	Գ.	»	Օ. 15 38
» 1873)			
ԲԱԺՆԵՏՈՒՄՔ			
Սօսիէթէ գէնէրալ			Ադգ. Լ. 4
Ֆրէսի գէնէրալ			Դ. կ. Օսմ. » 6 30
Պանք տը Ֆոնս			» 5 35
Սօս. Շանմ է վայէօր			» 3 25
Թրամուէյ			» 320
Բուսմէլի երկաթուղի			Ֆր. 35 50
Օպլիկասիոն տը Իրիգիսիէ			» —
ԲամՆեթուղի Լաբիսմի			» 88
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ			
Օսմանեան ոսկի			դրշ. 100
20 Ֆրանքոյ			» 87 36
Անգլիական ոսկի			» 110 18
Ռալ Խմէրիալ			» 90 30
Ֆրիմրց			» 51 20
Ռուսլի Թղթադրամ			» 10 11
» արծաթ			» 74 20
Ֆիորին			» — —
Մէճ. արծ. (տարբ.)			» 108 21
Վ. ֆունց			» 102 35
Հինգնոց			» 102 35
Մէթալիք			» 98 20
Թատրիէ			» 15 20

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 7 սեպտեմբ. ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. ֆոնսոյիսէ		101 1/4
Օսմ. » Սերի Դ. բացուելիս		14 1/4
» » » գոցուելիս		14 3/16
» » » Ա.		22 1/2
» » » Բ.		14 3/4
» » » Գ.		14 1/4
Օթօման 1871		74 1/4
Փոխառութիւն 1877		86 1/4
Պանք Օթօման		9 3/4
Ռուսական փոխառ. 1873		95 3/8
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիէ)		74 1/2
» առանձն. (բրիմիէ-ժիէ) (*.)		97 7/8
Տպրա Սանիէ		71 3/8
Տօմանիալ (փոխառ. Լուչիլ)		95
Հունգարական պարտատուղթ 4 %		— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ		25 55

Վիէննա, 7 սեպտեմբ. ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	126 25
Օսմանեան երկաթուղի	17 20

Բարիզ, 7 սեպտեմբ. ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	108 87 1/2
» » 3 %	82 17 1/2
Օսմանեան քոնսոլիտ Սերի Դ. բացուելիս	14 50
» » » գոցուելիս	14 50
» » » Բ.	14 70
» » » Գ.	14 70
Օսմանեան երկաթուղի	34 75
» Իզմիրի բաժնեթուղթ	— —
Պանք Օթօման	498 75
Գրեսի Լիոնէ	570
» Ֆոնսիէ	1362 50
ԲամՆեռոմս Լիոնի	1255
Սուէզի ջրանցք	2001 25
Ռուսական 5 % 1877 ի	99 3/4
Իտալական Ռանթ	98 20
Սպանիական (արտաքին)	67 3/8
Եգիպտական միացեալ	379 37 1/2
Բրիօրիթէ Թիւրք	366 25
5 % Հելլէնական	359 37 1/2
Զէք Լոնտրայի վրայ	25 39

ԳՐԱԿԱՆ ՄՐՑՈՒՄ

ՋՈՐԵՔԻՆ ԹԱՐԳՄԱՆԻՉՔ ՏԵԼԵՄԱՔՍԻ

«Անդէն և անդ յանդիման զմեզ առնէն Ակեստեայ, որ ոսկի գաւազան ի ձեռին դատէր զժողովուրդն, և պատրաստիւր ի զոհագործութիւն ինչ մեծ։ Եհարց զմեզ խստագոյնս, —յորմէ՞ աշխարհէ, և զի՞նչ ուղեւորութեանս պատճառք։— Փութացաւ Մենտոր ի պատասխանիս. — Գալք, ասէ, ի Ծովեզերացն մեծին Եսպերիոյ, և հայրենիք մեր ո՛չ յոյժ հեռի անտի. ա՛յսպէս խոյս ետ նա յասելոյ զլինել մեր ի Ցունաց։ Բայց Ակեստէս ո՛չ ևս ունկն մատուցեալ, և օտարազգիս զմեզ կարծեցեալ՝ այլախորհուրդս, հրաման ետ առաքել զմեզ յանտառ ինչ մօտաւոր, կալ ի գործ ծառայութեան արքունի՝ ի կարգի գերեաց ընդ ձեռամբ իւրոցն խաշնարածից։

Այս վիճակ դառնագոյն քան զմահուն ինձ թուեցաւ։ Աղաղակեցի՝ սպա՛ն զմեզ ա՛րքայ, և մի՛ վարեր զմեզ այդպէս յանարժանս. գիտեա՛, ես ինքն եմ Տելեմաք՝ որդի խիստանոյն Ոդիսեայ Իթակացւոց արքային։ Խնդրեմ զհայր իմ ծովէ ի ծով։ և թէ չի՛ հնար ո՛չ զնա գտանել, ո՛չ յիմ հայրենիս անդրէն դարձ առնել, և ո՛չ ի ծառայութենէս խուսափել, բա՛րձ յինէն զկեանս՝ զոր տանել ոչ ևս հանդուրժեմ։

Այն ինչ դեռ բանք՝ ի բերանս էին, և ահա՛ խռով հարեալ ամենայն ժողովուրդն՝ աղաղակ բառնայր. — Մեռցի՛ որդի անգութն Ոդիսեայ, որոյ արուեստք խորամանկութեան հիմն ի վեր տապալեցին զքաղաքն Տրովադայ։— Ո՛վ որդի Ոդիսեայ՝ ասէ յիս Ակեստէս. չե՛մ կարող զարիւն քո զբլանալ ոգւոց բիւրաւորաց Տրովացւոց, զորս հայր քո դահավէժ հոսեաց զսփամբք սեւաթոյրն Կոկիւտեայ։ մեռցի՛ս դու. մեռի և որ քեզն առաջնորդէ։

Ցայսմ վայրի ծերունի ոմն ալեւոր հասակաւ յամբոխէն՝ բանս առաջի եդ արքային զենուլ զմեզ ի վերայ տապանին Անքիսեայ, — արիւն սոցա, ասէր, լեցի՛ հաճոյ՝ ոգւոյ դիւցազնոյս. նոքա ինքն ենէաս յիրաղեկ լինել այսպիսում զոհագործութեան, զուարթասցի անձն նորա, տեսեալ ո՛րչափ սիրէք զայն՝ որ քան զամենայն սիրելի էր նմա յաշխարհի։

Ծանեաց ժողովուրդն ամենայն յառաջարկութիւն գործոյս. և ո՛չ այլ ինչ խորհէր՝ բայց զենուլ զմեզ Վարէին տանէին անուշհետեւ զմեզ առ տապան անդր Անքիսեայ, ուր կանգնեալ էին առ տեղեաւն սեղանք երկու, և ի վերայ նոցա լուցեալ բորբոքէր հուրն նուիրական. վաղակաւորն պողովատիկ որ հանդերձեալն էր հարկանել՝ չողալը մեզ ակներեւ առաջի. ծաղկազարդ պսակեցին զմեզ, և ոչ ինչ կարեկցութիւն կարո՛ղ էր զկեանս մեր երաշխաւորել։ Վճարեալ էր ամենայն ինչ առ ի մէջ յորժամ խնդրեաց Մենտոր անդորրամիտ՝ խօսել ընդ թագաւորին։ Եւ ասէր այսպէս։»

Հ. Մ. ՋԱԽՋԱԽԵԱՆ
Ի Մխիթ. Ուխտ.

* * *

«Առաջի կացուցին զմեզ Ակեստեայ, որոյ գաւազան ոսկի՝ ի ձեռին դատելով զժողովուրդ իւր՝ պատրաստ էր ի հանդէս զոհի։ Եհարց զմեզ խըստագոյնս. Ցորմէ՞ աշխարհէ էք, և առ ի՞նչ գալք։ Կանխեաց Մենտոր և ասէ. Ի մեծաց երկրագործական ափանց, ուստի ոչ ինչ կարի հեռի են հայրենիք մեր։ Եւ այսպէս լուեաց նա զազգմեր։ Բայց Ակեստեայ ոչ ևս յամեալ՝ ի լուր, և օտարազգիս զմեզ հմարեալ ծածկամիտս՝ հրամայեաց վարել զմեզ՝ ի մի՝ ի մերձակայ անտառաց՝ ի սարկուութիւն ընդ ձեռամբ տուրաբածականացն իւրոց։

Դառնագոյն քան զմահ թուէր ինձ կենցաղն այն, և ձայն բարձեալ դոչէի. Սպա՛ն զմեզ, տէր արքայ, և մի՛ ի դրժպատեհդ յայդ վարեր ի կեանս. գիտուն լեցի քեզ զի հանձարեղին Ոդիսեայ որդի եմ Տելեմաք արքային Իթակայ, թափառական ծովէ՝ ի ծով՝ ի խընդիր հօր իմոյ ելեալ. եթէ չեցէ՛ ինձ հնար գտանել զնա, կամ դառնալ՝ ի հայրենիս իմ ազատ՝ ի ծառայութենէ, բարձ յինէն զանտանելի զկեանս զայս։

Եւ ամբոխն առ հասարակ յուզեալ ի բանից աստի, աղաղակէին. Մեռցի՛ զաւակն ոդիսեան, որդի անողորմին՝ որոյ խորամանկութիւն կործանեաց ըզ Տրովադա։ Ցայնժամ ասէ ցիս Ակեստէս. Զաւակդ ոդիսեան, չկարեմ զլանալ զարիւն քո հոգւոց բիւրաւորաց Տրովացւոց՝ զորս հայր քոյին հոսեաց՝ ի Թրոյս Կոկիտոն. մեռցիս դու առաջնորդաւդ հանդերձ։ Անդ ծերունի ոմն յամբոխէն սաղրեաց արքայի՝ զենուլ զմեզ՝ ի վերայ շիրմին Անքիսեայ. Զի արիւն դոցա, ասէր, հաճոյ թուեսցի ուրուն դիւցազնին։ և Ենէաս՝ ի լսելն զայն՝ զուարթասցի ընդ այդքան սէր արքայի առ որ քան զամենայն ինչ սիրելի լեալ էր նմա ընդ արեգակամբ։

Ծափս հարին ամենեքեան ընդ խորհուրդ ծերոյն, և ճեպէին՝ ի գործ։ Վարեալ տանէին զմեզ՝ ի շիրիմ անդր, կանգնեալ անդ բազմիս երկուս, հուր սուրբ բորբոքեալ՝ ի նոսա, և չողալը յայնմ մեր սուսերն ծարաւի արեան մերում։ Ծաղկազարդ զմեզ կացուցին անդ, և կարեկցութեան չէր մարթ երաշխաւորել մեզ զկեանս։ Եւ մինչդեռ անշուշտ առաջի կայր մեզ մահ, խընդրեաց Մենտոր խօսիլ առ արքայ, և ասէ.»

Հ. ԵՂ. ՀԻՒՐՄԻԶ
Ի Մխիթ. Ուխտ

* * *

«Տարան հանին զմեզ առաջի Ակեստեայ, որ գաւազան ոսկի ի ձեռին՝ դատէր զժողովուրդս և հանդերձեալ պատրաստէր ի գործ պաշտաման զոհից։ Բարկ և զայրագին ի՞նչ բարբառով հարցանէր զմեզ. Ո՞ւր է, ասէ, երկիր ձեր հայրենի և զի՞նչ կէս նըպատակի ճանապարհորդութեանն ձերոյ։ Փութացաւ Մենտոր տալ նմա պատասխանի և ասէ. Եկեալ եմք յաւփանց անտի մեծին Հեսպերիտեայ, և երկիր մեր հայրենի չէ ինչ կարի հեռի անտի. և այսպէս խորչէր խելօք յասելոյ թէ յոյն եմք։ Ակեստէս ոչ ևս անայր նմա և ունէր զմեզ առ աչս օտարականս որ թաքուցանիցին զծածկեալ խորհուրդս իւրեանց. և անդէն տայր հրաման տանել զմեզ ի մօտաւոր անտառն ուր ծառայել էր մեզ իբրեւ զգերիս որոց արածէին զհօտս և զանդեայս նորա։

Դժնդակագոյն քան զմահ թուէր ինձ պայմանս այս, և ձայն բարձեալ դոչէի. Ո՛վ արքայ, տուր հրաման զի ըսպանցեն զմեզ քան թէ ընկճիցեմք անարժանս. գիտասցիր զի Տելեմաք եմ ես, որդի խիստանոյն Ոդիսեայ, արքային Իթակեցւոց։ Ցովս բազումս հատեալ անցեալ խնդրեմ զհայրն իմ. և եթէ չէ ինձ հնար գտանել զնա, և ոչ դառնալ յերկիրն իմ հայրենի և ոչ իսկ զերծանել ի գերութենէ աստի յայսմանէ, ա՛ռ զարիւն իմ. ոչ կարեմ ես ժոյժ ունել տանել ա՛դչափ դառն և ողորմելի կենաց։

Հազիւ եղանէին բանքս այսոքիք ի բերանոյ իմմէ, խառնադանճ մարդկանն զայրագին լի բարկութեամբ աղաղակ բարձեալ մեծաձայն դոչէին. Մեռցի՛ որդի անգութն անզգամն Ոդիսեայ, որոյ ենդութիւնքն և դարանք կործանեցին զքաղաքն Տրովացւոց։ Ցայնժամ Ակեստէս ասէ. Որդիդ Ոդիսեայ, ոչ կարեմ ես զլանալ զարիւն քո ուրականաց ոգւոց ա՛ւնչափ Տրովացւոց զորս հայր քո դահավէժ արարեալ ընկէց յափունս սեաւն Կոգիդեայ. կորընչելոց ես դու և որ քեզդ առաջնորդէ։ Նոյն ժամայն այր մի ծեր յամբոխէ անտի առաջի առնէր արքային զենուլ զմեզ ձօնիս ի վերայ շիրմին Անքիսեայ։ Արիւն նոցա հաճոյ լինիցի, ասէ, ուրուականի դիւցազնին այնորիկ. և ենէաս գլխովին, յայնժամ իբրազէկ լիցի զնուիրաց զոհիդ, ուրախ լինիցի թէ դու ևս սիրես գգուիս որ ինչ նմա մեծագնի էր յաշխարհի։

Ամենայն բազմութիւն ժողովրդեանն ծափս հարեալ յարէին միաբան հաւանութեամբ ի խորհուրդ ծերոյն. ոչ ինչ ունէին ա՛լ ի մտի, բայց զի զենուցուն զմեզ։ Կազմեալ պատրաստեալ էին տանել զմեզ ի վերայ շիրմին Անքիսեայ, ուր կանգնեալ էին սեղանք երկու և վառեալ հուրն նուիրական. սուրն որ հատանելոց էր զպարանոցս մեր՝ կայր հանդէպ աչաց մերոց։ Պատկօք ծաղկանց զարդարեալ էին զգլուխս մեր, և չէր մեզ անուշհետեւ արգահատութիւն ինչ և գութ ակն ունել յումեքէ՝ ազատելոյ զկեանս մեր։ Վրճարեալ էր ամենայն ինչ վասն մեր. բայց Մենտոր հանդարտագոյնս, առանց յոլոր ինչ կարեաց յայտ առնելոյ, խնդրեաց խօսել ընդ արքային։ Ասէ.»

Ս. Դ.
Ճաշակ Ոսկի Դպրոց

* * *

Առաջի կացուցին զմեզ նախ Ակեստեայ՝ որ, ոսկի գաւազան ի ձեռին, դատէր զժողովուրդս, և ի հանդերձանս էր պաշտաման զոհիցն որ առաջի կայր։ Ի հարցանել սորա զմեզ խստագոյնս վասն աշխարհին մերոյ և դիտաւորութեան, Մենտոր, զի մի՛ ինչ յայտնեսցէ նոցա զազգ մեր և զհայրենիս, փութացաւ՝ ետ պատասխանի և ասէ.—Ցանմանց անտի մեծին Հեսպերիոյ հասեալ կամք այսր և աշխարհս մեր չէ ինչ հեռի անտի. Այլ Ակեստեայ ոչ ևս մնալով լսել նմա և ի կեղծիս զբանս մեր եդեալ՝ հրաման ետ տանել զմեզ յանտառ ուրեք մերձակայ ուր ծառայելոցն էաք ընդ այնոքիւք որոց յանձն եղեալ էր պահպանութիւն հօտից իւրոց։ Քան զմահ ծանր թուեցաւ ինձ պայմանդ, գոչեցի և ասեմ. Լաւ էր թէ ի մահ դատէիր զմեզ, ա՛րքայ, քան ածել ի վերայ մեր զանարգանս զայս։ Գիտասցի՛ր զի ես Տելեմաք եմ, որդի խիստանոյն Ոդիսեայ, արքային Իթակեցւոց, յոլ ի խնդիր՝ յուզի անկեալ ծփիմ ընդ ծովս. եթէ չեմ՝ ինձ տեսանել զնա և ի հայրենիս իմ դառնալ անդրէն և ոչ ի գերութենէ աստի զանձն ապրեցուցանել, բա՛րձ յինէն զկեանս զոր ոչ ևս ժոյժ ունիմ տանել։

Այն ինչ դադարեալ ի խօսելոյ, շարժեցաւ ամբոխն, աղաղակեաց և ասէ. Մահու մեռցի որդին անողորմին Ոդիսեայ որոյ հնարիմաց դաւաճանութեամբ յերկիր կործանեցաւ Տրովա։ Դարձաւ յայնժամ առ իս արքայն և ասէ. Զկարե՛մ, որդի՛դ Ոդիսեայ, խնայել յարիւն քո զոր պահանջեմ յոգւոց այնքանեաց Տրովացւոց դարահոս ի հօրէ քումմէ արկիլոց յափունս խաւարչտին Գոգիդեայ։ Մեռցի՛ս ապա դո՛ւ և առաջնորդն քո ընդ քեզ։ Ցայնժամ ծերունի ոմն՝ յորոց անդն կային՝ յառաջ մատուցեալ բանս արկ առ արքայն, ի վերայ չիրմին Անքիսեայ՝ զենուլ զմեզ ի զոհ ընդ որ և դիւցազնիդ, ասէր, հաճեսցի ստուերս, և ինքն իսկ ենէ՝ խմացեալ՝ բերկրեսցի յոյժ յանձին տեսանելով թէ սիրելի ե՛ւ քեզ է որ քան զամենայն ինչ պատուական էր նմա ի կեանս։ Ամենեցուն հաւանեալ ընդ այս՝ ի կատարումն փութացին խորհրդոյդ և պսակ ի ծաղկանց զգեցեալ՝ մերովք բոլորեալ հասուցին զմեզ առ չիրմաւն Անքիսեայ ուր կանգնեալ կային բագինք երկու և հուր նուիրական անդէն լուցեալ և սուսերք որ ընդ մեզ մխելոցն էր՝ առաջի աչաց մերոց շողշողէր։ Ոչ ևս ինչ յուսալի էր մեզ ի կարեկցութենէ. ամենայն ինչ վճարեալ էր վասն մեր։ Ցայնժամ՝ ձայն արկեալ Մենտորի՝ անխռով, խօսել կամեցաւ ընդ արքայի և ասէ.

Ց. Թ.

ԱՅՎԱԶՈՎՍԿՈՒ ՅՈՐԵԼԵԱՆԸ

Մշակի թիւ 89-ի մէջ տպված գեղեցիկ նամակից ընթերցողը իմացել է արդէն, որ ներկայ թուի սեպտեմբերի 27-ին ոտնվելու է Պետերբուրգի գեղարուեստների ճեմարանում մեր աշխարհահռչակ նկարիչ Յովհաննէս Այվազովսկու յիսնամեայ յօբելեանը։

Այվազովսկի ղրիմցի հայ է և հարազատ եղբայր հանգուցեալ Գաբրիէլ եպիսկոպոս Այվազովսկու։ Մնալով Ղրիմում և բնակին ընդունակութիւնն ունենալով դէպի նկարչութիւնը, Այվազովսկի ամենայնքեր հասակից արդէն ջանում էր նկարել ծովը, որի վեհ տեսարանը իր մատաղ հասակից անդադար աչքի առջեւ ունենալով, նա հետզհետէ զարգացրեց իր հանճարը այդ բնական տարրի ներգործութեան տակ։ Մոսկուայ երկրի զաւակ, Այվազովսկի սրպէս նկարիչ՝ ծովի նկարիչ (մարինիստ) դարձաւ։ Նա ունի թէեւ գեղեցիկ նկարներ, որտեղ ծովը ներկայացրած չէ, բայց նրա այն պատկերները, որոնց վրայ ծով կայ,— աննման են։ Նա ներկայացնում է ծովը գըլխաւորապէս մրրկալի, փոթորկալի դրութեան մէջ և գուցէ աշխարհիս երեսին ոչ մի նկարիչ չէ հասել այն ձիրքին, որին հասել է մեր նկարիչը՝ ծովի ջրի բնական թափանցկութիւն, ներկայացնելու։ Ցիսուն տարի է արդէն որ Այվազովսկի, ծովի այդ սիրահարը, նկարում է և նրա նկարներին թիւ չը կայ։ Շատ քիչ է պատահում տեսնել մի նկարիչ՝ն, որ Այվազովսկու պէս զուտ նկարէր. ահագին նկարը նրա հանճարեղ վրձինի տակից պատրաստ է դուրս գալիս մի օրում, մի քանի ժամում։

Զարմանալի երեւոյթ. մինչդեռ հայոց ազգութիւնը մինչեւ այժմ չէ արդիւնաբերել գիտութեան և գեղարուեստի ասպարիզում ճշմարիտ աշխարհահռչակ, համաշխարհային հանճարներ, նոյն ազգութիւնը արդիւնաբերել է մի Դիոգէն, որի հանճարը յայտնի է ամբողջ աշխարհի բոլոր քաղաքակիրթ երկիրներում։

Այդ է պատճառը որ Այվազովսկու յօբելեանի ոտնելը ոչ թէ միայն հայերին է պատկանում, մինչ անգամ ոչ թէ միայն համառուսական է, այլ այդ յօբելեանը տիեզերական, համաշխարհային ոտնախմբութեան բնաւորութիւն կունենայ, որովհետեւ Այվազովսկու վրձինը յայտնի է ոչ թէ միայն իր հայրենակիցների և ամբողջ Ռուսաստանի մէջ, այլ և ամբողջ աշխարհում։

Եւ մինչեւ որ սեպտեմբերի 27-ին, ինչպէս և ասում է Պետերբուրգի մեր յարգելի թղթակիցը, կը տոնվի Այվազովսկու յօբելեանը, ամենափառաւոր կերպով, մինչեւ որ Ռուսաստանի և եւրօպական երկիրների ամեն ծայրերից կուղարկվին մեր հոչակաւոր յօբելեարին անթիւ հեռագիրներ, ուղերձներ և պարգեւներ, մենք, հայերս էլ, չը պէտք է անտարբեր մնանք դէպի այնպիսի ոտնախմբութիւն, որի հեղինակը, ինչպէս ասում է Պետերբուրգի հայերի ուղերձը՝ մեր մարմնին ու արիւնն է . . . .

Ցանկալի է որ Անդրկովկասեան հայոց հասարակութիւնը մասնակցէր սեպտեմբերի 27-ի ոտնախմբութեան, ցանկալի է որ մեր երկրի հայարնակ քաղաքներն էլ, ինչպէս Թիֆլիս, Երեւան, Բագու և այլն ողջունէին իրանց կողմից, կամ առանձին յանձնաժողովներ, կամ քաղաքային գումարի միջոցով Այվազովսկու փառաւոր գեղարուեստական գործունէութեան յիսուն տարվայ լրանալը։

Գ. Ա.
(Մշակ)

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

ՀԻՒԱՆԴ ԴԱՐՄԱՆԵԼ

Եւրոպիոյ մասնագէտ բժիշկք փորձառութեամբ կը հաստատեն թէ «Ելեկտրականութիւնն է միմիայն բժշկական դարման անդամալուծութեան, նա է որ ունի իրրեւ դեղ իրական արժէք ջղային ցաւոց. ու կը բուժէ նաեւ տկարութիւն ջղայ եւ մարողական գործարանաց, յօդացաւ, քամի շրջող, պնդութիւն, պակսութիւն կաթի, ջերմ, անկանոն ամսահոսումն, անզօրութիւն մանկաբերութեան, արատբերում աղեաց, անկարողութիւն» ևն։

ՏՕՔԹԷՕՐ Գ. ՏՈՒԶԱԳԼԵԱՆ հրատարակած էր թէ իւր ուսումնասիրած ելեկտրական դրութեամբ կը դարմանէ վերյիշեալ հիւանդութիւններն, ո՛չ թէ միայն չափահաս, այլ նորածին տղայոց ալ գործածուած է առանց ցաւի. իրեն դիմողներ միշտ գոհ եղած են իւր դրութենէն։

ՏՕՔԹԷՕՐ Գ. ՏՈՒԶԱԳԼԵԱՆ կը գտնուի միշտ մինչեւ կէսօր Գում-գարու, Զիքթէ-Կէլինլէր ճատտէսի, թիւ 34 բընակարանն։ եւ ամէն օր կէս օրէ վերջ, Պաղչէ-գարու, Իբի-գարուլու դեղարանն ուր՝ ըստ սովորութեան հիւանդ դարմանելէն ի զատ ելեկտրական գործողութիւններ ալ կը կատարէ։ Ամէն երեքշաբթի կէս օրէ վերջ աղքատները ձրի կը դարմանէ։ 1059 6—25

ՏՕՔԹԷՕՐ ՏԻՐԱՆ ԲԱԲԱՄԱՇԵԱՆ մասնագէտ մանկաբարձ, պատիւ ունի ծանուցանել իւր Այգպոյ յաճախորդաց թէ՝ իւր բնակութիւնն այս անգամ փոխադրած է Իրերա, Ատանոզ փողոց, թիւ 6, ուր պատրաստ է իրեն դիմող հիւանդները դարմանել ամեն օր, յետ միջօրէի, ժամ 8 - 11 ըստ տաճկաց։

1112 1—20

ԼԵԶՈՒԱԲԱՆԱԿԱՆ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺ.

ԳԻՇԵՐՕԹԻԿ ԵՒ ՑԵՐԵԿԵԱՑ

Տնօրինութիւնս սուղ ժամանակի մէջ ընդհանուրէն եւ նամանաւանդ Մեծարգոյ թաղեցիներէն գտած քաջալերութեան փոխարէն, փոխադրելով վարժարանի Բ. տարեշրջանն աւելի փայլուն կերպով վերսկըսիլ, ճարտար եւ մասնագէտ դասատուաց յաւելմամբ առաւել ճոխացուցած է իւր ուսուցչական մարմինն։

Գալով ծրագրի, բաց ի կրօնի, բարոյականի եւ կրթութեան յոյժ էական մասերէն, կը պարունակէ նաեւ տիպագրական ըլլալով՝ Գաղղերէն, Տաճկերէն, Հայերէն լեզուներն, Ուսողութիւն, Տոմարագրութիւն, Վաճառականական գիտութիւնք. և երկրորդական ըլլալով Անգլերէն, Գերմաներէն և Ցունարէն։

Վարժարանին ընդհանուր լեզուն է Գաղղերէնն. ունի գաղղիացի ներքին հսկող մը զոր Տնօրինութիւնս յատկապէս Բարիզէ բերել տուած է. նաեւ Ֆրանսացի 8-10 տարեկան գիշերօթիկ պատանիներ որք մանանասոր վճարմամբ ընդունուած են վասն ժարանին մէջ աշակերտաց բնութիւնին նըպաստելու համար. իսկ Տաճկերէնը գրեթէ Ֆրանսերէնի հաւասար է. սոյն լեզուի բարձրագոյն դասուց ուսուցիչ կարգուած է Մուսլիմ Նամի էֆէնտի թուրք մեծանուն գրագէտն։

Վարժարանի յառաջիկայ տարեշրջանը պիտի սկսի Սեպտեմբեր 1ին. դասախօսութիւնք կը շարունակուին. ներկայ աշակերտաց թիւն է 56։

Գիշերօթիկներու տարեկան թոշակն է նախապատրաստական շրջանի համար 25 եւ ուսումնարանական շրջանի համար 30 օսմ. ոսկի. իսկ ցերեկեայներու ամսաթոշակը կարգերու համեմատ 30, 40, 50, 60՝ դրուշ է։

Աւելի ընդարձակ եւ կատարեալ տեղեկութեանց համար դիմել Տնօրինութեան ամեն օր, իւր Վարժարանին մէջ, ի կէտրի-Բաշա, Տիվան-Ալի փողոց, բաղնիքին կարգը։

Հիմնադիր-Տնօրէն
Տ. Մ. ՄԻՐԻԶԱՆԵԱՆ

15 օգոստոս 1887

ԾԱՆՕԹ. — Վարժարանի Կանոնագիրն եւ Ծրագիրն հանդերձ ուսուցչական մարմնոյն անուանց ցանկով, կը գտնուին, այս օրուընէ սկսեալ, Պաղչէ-գարու, ջըրավաճառ Պողոս Աղայի քով, փափաքողաց տրուելու համար։ 1102

ԱԶԴ

Ներկայիս պատիւ ունիմք ծանուցանել Արգոյ հասարակութեան, թէ յառաջիկայ սեպտեմբեր ամսոյ 6ին, կիւրակէ օրն, ի նպաստս թաղիս երկուս աղքատիկ վարժարանաց կայանուորեալ վիճակահանութիւնը տեղի պիտի ունենայ, ի ժամ 7, ի սրահ վարժարանիս։

Հ-ՊԷՊԷՊՅՈՒՊԻՆ
Խորենան Ե Վարժարան Երիտասարդաց.
Նարը-գարու, 24 օգոստ.
1111 2—3

ՇԱՀԱՒԻՈՐ ԱԶԴ

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ՐՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՑ

Այս անգամ 106րդը պիտի քաշուի յառաջիկայ եւրոպական հոկտեմբեր 1 ին, այսինքն սեպտեմբեր 19 ին ըստ Ցունաց։

500 թիւեր պիտի շահին։ Առաջին պարգեւն է՝ **300,000** և երկրորդը՝ **25,000** ֆրանք։

Առնցմէ զատ՝ 48 թիւեր եւս մեծ պարգեւներ՝ իսկ մնացեալ 450 թիւերը 400 ական ֆրանք պիտի շահին։

Շահելի գումարին ամբողջն ստանալու իրաւունք ունեցող բաղդատոմսին գինն է 5՝ կէսինը 3՝ և մէկ չորրորդինը 2 դահեկան։

Բաց ի ասոնցմէ գնողաց համար ամենէն նպաստաւոր պայմաններով եւս բաղդատոմսեր հրապարակ հանած եմք, այնպէս որ այլ եւս սոյն վիճահանութեան չմասնակցիլը չարժեր, հետեւեալ պայմաններով.

				Դահեկան
5	հատ տարբեր	տարբեր	թիւեր	5
10	»	»	»	10
20	»	»	»	20
50	»	»	»	50

որք շահելի գումարին միայն մէկ հինգերորդն ստանալու իրաւունք ունին։

Գաւառներէն հնչուն դրամի տեղ նամակի դիմաց ալ կ'ընդունուի։ Թղթատարի ծախքը գնողին կը վերաբերի։

Դիմել ի Ղալաթիա կամուրջին դլուխը թիւ 33, Գուլադսըզեան Ընկերութեան։ 517

ԱԶԴ

ՕԳՏԱԿԱՐ ԴԵՂ ՄԸ

ՎԱՆ ՍԱՀՄԸԶԻ. յօգտակարի՝ մէջքի ցաւի՝ թեւի և ոտքի սրզդներու միակ դարման, որոյ օգտակարութեանը կը վկայեն հազարաւոր անձինք որք գործածած են զայն. կը ծախսի մեծ և փոքր քանակութեամբ, Պոլիս՝ մահմուտ փաշայի վերն, Նարբէ խանի դէմ՝ սեւանատոր և ջրավաճառ Սէվէրճեան եղբարց խանութը՝ թիւ 206։

1109 2—26

ԱԶԴ

Պատիւ ունինք ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ մեր արտադրութեանց բազմաթիւ կեղծերը չմնուած լինելով, որոց մեծ մասին 3/4ը առողջութեան վնասակար նիւթեր են և հասարակութեան կը վաճառուին «Բոնեաք Մարդէլ» անուամբ, մեր չիչերուն եղէլերը փոխեցինք։ Նոր նըշանները կարելի է տեսնել մեր գրասենեակն։

Ի դիմաց Բոնեաքի Մարդէլ և Ընկ.
Ժ. Ֆ. ՄԱԳՆԱՄԱՌԱ
Ղալաթիա, Կէօչէ Օղլու խան, 4
928 25—30

ԻԼԱՆ

ՇԷՀԻՐ ԷՄԱՆԷԹԻ

Տէվաիրը պէլէտիլէտ մէվճուտ թանզիֆաթ հայվանաթ

ՇԻՐՔԷԹ ԹԱՅՐԻԷ

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Պէյգօղ Ցէպպաղիանէսիտէ մէվճուտ վէ միւթէրաքիմ թիմուր խուրտալարը ֆէրուխթ օլունմադ իւզրէ մէվգրի միւզայիտէյէ գօնուլմուշ վէ աղօսթօսը բումինին օթուզ պէրինճի բաղար իրթէսի կիւնինէ գատար տէպպաղնանէի մէզքիւրտէ պէհէր կիւն միւզայիտէսի պիլ իճբա մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկկիւնտէն ախզ ու իչթիրայա թալիպ օլանլարըն վէ իրթէսի սալը կիւնիւ եիւզտէ պէշ զամմնա բաղիպ պուլունանլարրն տէպպաղնանէի մէզքիւրէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր։

24 աղօսթօս 1887 1090
Նօ. 38 3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Զէյթուն-Պրունը պէզ ֆապրիգաի Հիւսայուրնտա մէվճուտ օլուպ ֆիրուխթ օլունմադ ալթը պին քիւսուր գբյէ իբինէի նէվ թէյլէֆ բասպուղրն պէհէր քիւսը իբի ղուրուշ օթուզ բարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ աղօսթօսրն օթուզ պէրինճի բաղար իրթէսի կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւզայիտէսի պիլ իճբա մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիս վիրիլէճէկկիւնտէն, ֆիլթը մէզքիւրրն զամմը իւլ իչթիրաբնա թալիպ վէ իրթէսի սալը կիւնիւ եիւզտէ պէշ զամմնա բաղիպ պուլունանլարրն մագամը Սէրասկէրի լէվազիմթը ումումիյէ տաբիբէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

24 աղօսթօս 1887 1091
Նօ. 39 3—3

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԹԷՅԻ

Կ. ԵՆԱՎՈՒԵԱՆ և Ց. ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ ԸՆԿ

Ընդարձակ առեւտուրը գալառաց հետ

Զինէ եւ ճավայէ ուղղակի բերուցած

Գերբնտիր եւ ամեն ճաշակի յարմար բէյեր

ԳՆԵՐ ԶԱՓԱՒՈՐ ԵՒ ՈՐՈՇԵԱԼ

Փորձը ամեն դովեստէ լաւագոյն պիտի հաստատէ հինգ տարիէ ի վեր սոյն վաճառատան ըրած զոհղութիւնքն յաճախորդները գոհացնելու համար։

Գահճէ Գալու ճէլալ պէյ խանի դրան կից թիւ 10

1000 16—78

ՍԻՆԿԷՐԻ

ՃՇՄԱՐԻՏ ԿԱՐԻ ՄԵԿԲՆՆՈՒԹԻՆՆԵՐԸ

Կը գտնուին Միսիայն ի Գալիս, Մահմուտ գալա, 90,—ի Կալաթա Կալանի խան, 2,—ի Բերա, Կալաթա Սէրայի դիմաց։

Ժ. ՆԻԿՏԼԻՆԿԷՐ

Վճարման դիւրութիւն

Զգուշանալ կեղծերէն։ 626

ՖՐԱՆՔՕ-ՀՕՆԿՐՈՒԱԶ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ՊԻԻՏԱԲԷՍԹԻ

ՀԱՆԴԵՐՁ ՎԻՃԱԿԻ ՀԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Արտօնեալ դրամագլուխ	20,000,000
Գանձեալ »	10,000,000
Մահուան արկածից դէմ պահեստի	10,000,000

Արեւելից Տնօրէն. Մ. Լօմէն Բարաբար
» լիազօր գործակալ. Մ. Նազարէթ Եաղճեան

Ֆրանքօ-Հունգարական կենաց անանուն ընկերութիւնը խիստ դիւրամատչելի պայմաններով մահուան դէմ ապահովութիւններ կընդունի, նոյնպէս փոքր տղայոց և աղջկանց ի չափահասութեան վճարելի պայմանաւ։

Աւելորդ կը համարիմք ըսել թէ ամէն ընտանեաց և զատակաց տէր անձանց իբր նուիրական պարտականութիւն մ'է տարեկան փոքրիկ զոհողութեամբ մը իւր կեանքն և իւր զատակաց ապագան ապահովել. կամ ի ծերութեան օրերու և կամ յետ մահու իւր սիրելի կինն և զատկանքը, աղքատութեան սոսկալի ճիրաններէն հեռի պահելու համար։ Ուստի արդէն հասարակութեան լուրջ ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմք Ֆրանքօ-Հունգարական ընկերութեան շահաւէտ պայմաններուն և վիճակահանութեան մասնաւոր տեսակներուն որ մէն մի տարի Պիւտապէսթի մէջ ի ներկայութեան կայսերական պաշտօնէից տեղի կունենան, մէն մի շահող թիւ 100 անգլիական ոսկի շահելու համար։

Աւելի ընդարձակ և կարեւոր տեղեկութիւններ ստանալու համար պէտք է դիմել առ վարչութիւն։

Ամէն լեզուէ յայտարարութիւնը ձրի կը տրուին։

Օրէնք.—30 տարու անձ մը տարին մի անգամ 4 1/2 ոսկի տալով 200 անգլիական ոսկիի ապագայ մը պատրաստած կըլլայ իւր ընտանեաց ետքն. ետքն։

Փափաքողը աղատ են ընկերութեանս պատուաւորութեան և հաստատութեան մասին տեղեկութիւն ստանալ Եւրոպիոյ մեծ դրամատուններէն։ 651

ԱԶԴ ԱՌ ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՍ

Ապացուցուած է թէ երկրագործական մեքենայից ամենէն կարեւորն այն է, անժխտելի կերպիւ, որ մարդկային թեւին տեղը կը բռնէ, յարդը պատրաստելու և միանգամայն ցորենը ծեծելու համար։ Այսօրինակ ոչ մէկ մեքենայ, որ անիւով և շոգւով է, դեռ մտցուած չէր ի Թուրքիա։

MARSHALL SONS ET CO.

Գ. Գ. ՃՈՆ ԹՈՄՍԸՆ և Ս. ԹԻՒՐԳԵԱՆ
Ներկայացուցիչք
Marshall Sons et Co.
Առաջին անգամ իրենք բերել տուած են։

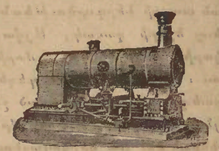

Այն անձինք որ կը փափաքին տեսնել այս մեքենային բանիը, կը հրաւիրուին դիմել առ գործակատարս, Թոմաքն Խան, Պէյօ, որք պիտի տան հարկ եղած տեղեկութիւնները։ 980 14—26

INJECTION BROU

Առողջապահական, ամենազդու եւ զգուշական։—Որ անմիջապէս կը բուժէ հին և նոր սերմնահոսութիւնները։ 30 տարուան յաջողութիւն։—Կը ծախսուի աշխարհիս ամեն լաւ դեղատանց մէջ և ի Բարիզ, ժ. Ֆէրրէի դեղարանը, 102, Ռիշլիէօ փողոց, յաջորդ Պրուի։

J. Ferré, 102, Rue Richelien, Paris 721

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

ՓԻՆԱՅՈՎ ՄՍԻ ՀԻԻԹ ՖՈՍՖԱՏ ՏԸ ՇՕ

Ամենազդու կազդուրիչն զոր պարտին գործածել Ապաքինողները, Տեսչները, կանայք, տկարակազմ Տղայնեն և ամեն փափուկ անձինք։

Բաղկացեալ Մկանանց և Զգային ու Ուղղային դրութեանց կազմաւորութեան և Զարգացման յոյժ անհրաժեշտ նիւթերով։

Վ Ի Ա Լ Ի Գ Ի Ն Ի ամենէն ազդու դեղերու միաւորութիւնն է, ընդդէմ Արեան տկարութեան, Դեղնութեան, Թոքախտի, Ստամոքսի ամեն ցաւերու, փորհարութեան, հիւծծման, երկար ապաքինմանց, եւայլն։ ի մի բան, Թուլութեան, Վատառողջութեան ամեն վիճակներուն որոց շատեր չարաշուք կերպիւ ենթակայ են մեր օրերս։

ԼԻՈՆ—Դեղարան ժ. Վիալ, Պուրպոն փողոց, 14—ԼԻՈՆ

Պոլսոյ մէջ կեդրոնատեղին է ընդհանուր Մթերանոցն Ալիբարանտիի դեղարան Տէլլա-Սուտա, որա մեծ փողոց 169։ 766

ՏՕՔԹՕՐ ԱՅԷՐԻ

ԶԷՐՐԻ ՓԷՔԹՈՐԱԼՆ

Տօքթօր Այէրի Զէրրի Փէքթորալն արագապէս կը բուժէ հարբուղները, հազերը, կոկորդի վէրքը, վոսայաւք, բորբոքումն հաստադի, բորբոքումն նշտախողի, շնչարգելութիւն եւն։

Այս դեղը հրաշալի կերպիւ կը զրաւցնէ տալար թոքերը, կը հանդարտեցնէ թոքային գրգռումները, և կասպուտ հազի և յաճախացեալ թոքախտի համար միակ դարմանն է, որ հզօրապէս կ'սփոփէ ու կը կազդուրէ։

Տր. Այէրի Զէրրի Փէքթորալն այնքան մեծ համբաւ ստացած է իրբեւ ամենէն հզօրագոյն դարմանն զոր գիտութիւնը ի լոյս ընծայեց, նորհիւ նորա կոկորդի և թոքային տկարութեանց վերայ ունեցած ուժգին և միօրինակ նուաճող ազդեցութեան է, որով միանգամայն իւր առաքինութեանց ջատագովն և պաշտպանը կը հանդիսանայ։

Զկայ ամենեւին դեղ մը որ կրնայ այնքան վարեւոր լինել հիւանդին քան զայս, և կամ աւելի արժանիք ունենայ նորա կատարեալ վստահութիւնը գրաւելու։

Զէրրի Փէքթորալն ընտանեկան գործածութեան համար եղած ուրիշ ամեն դեղերէ գերազանցն է և համեղ. քանց շատ հաճելի լինելով փոքր տղայք շատ դիւրաւ կ'առնուն։

Գործածութեան եղանակը շիշերուն հետ կը տրուի։ Կեդրոնատեղին է Ս. Մ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ և ԸՆԿԵՐԱՑ Ամերիկեան վաճառատունն, ի Գալաթիա Կ. Պոլսոյ։ Կը ծախսուի նաեւ քաղաքիս մէջ զանազան դեղագործաց քով։ 531

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՒ

ՆՈՐ ԴԱՐՄԱՆ

ԸՆԴԴԷՄ ՊՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՐԻՒՆԵՐԹՈՒԹԵԱՆ

ՄԱԳԻՐՈՂԱԿԱՆ ԴԵՂ. ՏՐ. ՈՒԱԴՄԱՆԻ

Շատ քիչ դեղեր կրնան իրենց յաջողութիւնն հաստատել բժշկական այսքան բարձր անուններով, որպէս են. բրոնֆ. Տր. Ֆոն Լանբը, բժիշկ Գերմանիոյ կայսր, բրոնֆ. Ֆոն Վիսոդաֆլ, բրոնֆ. Շվանցենկէր ի Պերլին, բրոնֆ. Ֆոն Սթանցոնն ի Վիւրթզուրկ, բրոնֆ. Ֆոն Նիիսպաումի ի Միւնիխ եւն եւն։

Այս վերջինը կը գրէ ինձ, իւր հիւանդանոցին մէջ փորձելէ յետոյ։

«Ինդրեմ տեղեկութիւն տուէք ինձ թէ ո՞ր դիմելու եմ այս աքանչելի դեղէն գնելու համար։»

Վիէննայի Բժշկական Մամուլը կ'ըսէ (1 մարտ 1885)։

Տր. Ռ—արմանի Մաքրողականը արժանի է մեծ բժշկաց բազմութիւնանձնարարութեանց։

Այս Մաքրողական միակ պարտէզն դեղն է ընդդէմ Պնդուութեան։

Մէկ մտնոցի պարունակութեամբ դեղ եմէ ներքսարկես սրբանին մէջ, անդիմադրելի արտաքոյց կ'երթայ։ Եթէ ազդեցութիւնը շատ զօրեղ կամ արագ է, կարելի է խառնել հարկ եղածին չափ ջուր, որպէս զի կանոնաւորապէս նշել փորը։

Մանկանց համար ջրախառն Մաքրողականը կը բաւէ սովորաբար։

Մանկանց վատնղաւորթանչքին առաջն առնելու լուսոյն դարմանն է օրն երկու անգամ հանել փորը։

Արիւնբերանութիւն. Սրբանին մէջ կը խոթեն քիչ մը բամբակ որ թաթխուած լինի ջրախառն Մաքրողականի մէջ (ամբողջ ժամ մը, օրը երկու անգամ)։

Համաճարակ հիւանդութեանց, Թիֆոսի, Քոլերայի եւն սաեն, մարդ զգուշանալու է ներքին դեղերէ։ Եթէ փորն օրը երկու անգամ ելնէ, լաւագոյն դարմանն է ժամանակ չտալու հոլամ մերթոնդերուն որ ծաւալի։

Սոսոնոսի հիւանդութիւն. Ներքսարկութիւն մ'ընել ճաշէ յետոյ։

Բոլոր ոսկրոցնի գրգռումի դէպ, կոմութան, փոխաւոր, ստամոքսի ցաւ, խլի, ընչեղութիւն, փորին անմիջապէս երեսը մեծ օգուտ կ'ընէ։ Շատ առատ ճաշէ մը յետոյ մարդ ինքզինքը կը գտնէ նեղքսարկութեամբ մը և շատ անգամ վտանգաւոր անտարսութեան մը առաջը կ'սանտա. ուղեւորութիւնէ առաջ և ուղեւորութեան միջոցին, մի մոռնաք այս հանգիստ դեղը։

Նա որ գիտէ մաքրողական ներքին դեղերու շատ գործածութեան հետեւանքներն և մեծ քանակութեամբ ջուր ներս առնելով յառաջ եկած ազիտաբեր արդիւնքները, ինչպէս են ընդարմացում մեծ ազեաց, պնդութիւն, արիւներթութիւն, սիրտի ընարէ միշտ այս նոր դեղն, որ ազդեցութիւնը նոյն կը մնայ քանի մը տարի վերջն իսկ։

Դեղատանց մէջ կը ծախսի.

1 մարդոյ չափ 1 մէճիտիէ
1/2 » 1/2 »
1/4 » 1/4 »
Գրեթէ 1/2 մէճիտիէ

Գործարանին նշանն է գրեթէ մը և անունն էդիբէդներուն և չիշերուն վրայ։

ՏՐ. ՈՒԱԴՄԱՆՆ

Մասնագէտ որովայնի խոթութեանց և կանանց հիւանդութեանց

Թուբերկիոյ և Պուլիարիոյ համար միակ կեդրոնատեղին է Տր. Շմիտէկ, յԱգրիանուպոլիս։—ի Կ. Պոլիս կը ծախսուի Պ. Գասդրիտէսի դեղարանն, Քարաքէոյ թիւ 5 և ի Դեղագործական Մթերանոցն, Մեծ փողոց Գալատիայ, 35, Կայսրան Պէշիքթաշի Թըրամուէյից։

Ծան. Մայսդրիխի դատարանն 3000 Ֆրանքի տուգանաց և դատին ծախսուց դատապարտեց Պրուիսման և Գոնդանդէն խմբագիրներն, այս դեղին դէմ գրած լինելնուն համար։ Պուտա-լը-Տիւբի վերաքննիչ ատեանը բոլորովին հաստատեց այս վճիռը։ (12 մայիս 1885)։ 979

ՅԵՐԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՓԻ ԵՒ ԸՆԿ.

Մաքսիմոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է՝ Մինչեւ որ սեպտեմբեր 7ին Մարսիլիայէն և սեպտեմբեր 14ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Անդրէն որ պիտի մեկնի սեպտեմբեր 19ին։

Ապրանքի և գրամի համար դիմել՝ Նաւագնչէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆԻՈՔԻ ԲԸՊՈՒԼ
Թիւ 17-18 Ֆիւշիւք Միւլէթ
556 Մոսկանի փողոց, թիւ 14

ԲԱԲԱՆԵԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լէյ բուռուլ, Մէրսէյրոնտ և Օրեսոյի ԳԼ.

կանոնաւորապէս բանող

Անուանց	Թանը	Նաւապետաց
Այա Սոֆիա	3,000	Գէրգօ
Աբբաս	2,500	Ռոմելը
Աղքատիա	2,500	Գրուէլլաք
Լաքոնիա	2,500	Ուլիաք
Մասէտոնիա	3,500	Մաղրէ
Բուսիլիա	2,800	Յօթքրեալ

Ընկերութիւնն օրինաւոր գնելով վաճառք կընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն գիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ողուերուց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ.
536 Գործակալք

ԵՐԹԵԻԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՒԱԶԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒ

Ընդ դէմ Ռէքէս, կ. Գալաց և Օրեսոյի

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍՐԷՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանց	Թանը	Անուանց	Թանը
Ազգանոս	2,000	Լէբանոս	4,500
Աթէնէս	3,000	Մարէնկո	4,300
Ակիս	4,300	Մարմարա	2,500
Գասսանոս	3,500	Մինչ	3,000
Գրեսոմիթիս	2,200	Նէրոս	2,000
Զաւէ	2,000	Օթէլլոս	5,000
Գէլրոս	2,600	Օլանոս	3,000
Գանիքոս	2,500	Օգրանոս	4,500
Գամէս	2,400	Օգրոս	2,600
Գաղոս	2,000	Բասիքեմ	1,200
Գոմոն	2,700	Բալերմ	3,300
Ցիսոս	2,500	Բասգեր	4,700
Ցոմիս	1,800	Քիրոս	2,800
Ելոսք	2,600	Իրանթ	4,300
Տրաբ	2,600	Իրնալոս	3,200
Ֆալքոն	800	Թալլ	3,000
Ֆիսոս	1,700	Թոմոնոս	3,500
Ֆլամինկ	1,600	Բամիս	3,500
Կալիքէ	3,500	Պալերմ	4,000
Կիգանոս	2,200	Սարֆ	2,000
Կոզլ	1,800	Սիլլիս	2,000
Կրոսանոս	2,200	Ֆրէնգ	4,300
Հանկ		Թասոս	1,200
Հէրս	2,000	Թ. Ուիլսոն	3,000
Հիսարլիք	3,000	Քիկէր	1,300
Հիւմանէրդ	1,200	Թալէս	2,800
Ջիսոս	2,300	Գասգոս	3,600
Քէլլոս	2,100	Կեսոս	1600
Քոսքոս	2,200	Ջէսոս	3,000
Լէս	2,000	Զէրս	41,0

Սարքարիներու համար ամէն դիւրութիւններ կընծայուի

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒՅԹ
Գործակալք
Թիւ 17-18, Ֆիւշիւք Միւլէթ
551 Խան Գալատիա

ՇԻՐՔԷԹԻ ԹԱՅՐԻԵՑԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵԻԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1887 Օգոստոս 1 Շաբաթ օրէն սկսեալ մինչև Օգոստոս 31

(Բաց է կէրսէն օրերէն) Եւրոպական նշանագրէն կամարջէն Եւրոպական նշանագրէն ժամերը

Ժ. Ա.	Թ.
11 30 Նէնիմ Մէղարպ. Պէօյ. Թարապիա Նէնիքէզի (Նէնիքէզիի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	34
12 5 Նէնիք. Ամէն. Միրկ. Պոյաճ. Ի. Հիսար Պէպ. (Պէպէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	22
12 30 Նէնիմ. Մէղ. Պէյ. Թար. Նէնիք. (Նէնիքէզի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	18
1 5 Նէնիք. Ամէն. Միրկ. Պոյաճ. Ի. Հիսար Պէպէք (Պէպէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	21
1 45 Նէնիմ. Մէղարպ. Պէյ. Թար. Նէնիք. (Նէնիքէ պիտի հաղորդակցի)	17
2 20 Նէնիք. Ամէն. Միրկ. Պոյաճ. Ի. Հիսար Պէպէք (Պէպ. պիտի հաղորդակցի)	19
3 — Նէն. Մէղ. Պէյ. Քիրճ. Թար. Նէնիք. Ամէն. Միրկ. Պոյաճ. Ի. Հիսար Պէպ. (Պէպէքի շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի)	28
4 15 Ա. Գասպ. Նէնիմ. Մէղ. Պէյ. Թարպ. Նէնիք. Ամէն. Միրկ. Պոյաճ. Ի. Հիսար Պէպէք Ամրավ. Գուբրուչ. Օրթա. Պէշիք.	34
5 45 Նէնիմ. Մէղ. Պէյ. Թար. Նէնիք. Ամէն. Միրկ. Պոյաճ. Ի. Հիսար Պէպէք Ամրավ. Գուբրուչ. Օրթա. Պէշիք.	22
7 — Նէնիմ. Մէղարպ. Պէյուլիք. Թարպաղ. Պէյդօղ Բաշպաղ. Նէնիք. Միրկ. Գոնս լրճ. Ի. Ա. Հիսար Գանտիլ. Ամրավ. Զէնկ. Պէյլէր Օրթաք. Գուբ. Պէշիք. Իւսկ.	25
8 15 Ա. և Ի. Գասվ. Նէնիմ. Մէղարպ. Պէյ. Թարապ. Նէնիք. Միրկ. Պոյաճ. Ի. Հիսար Պէպ. Ամրավ. Գուբրուչ. Օրթաք. Պէշիք. (ուրբաթ օրերը Պէնիա պիտի հանդիպի)	17
10 — Մէղարպ. Պէյ. Թարապ. Նէնիք. Միրկ. Ի. Հիսար Ամրավ. Օրթաք. Պէշ.	21

Ամրավարդիներու կամարջէն կամարջ

11 30 Պէպէք Ամրավ. Գուբ. Օրթ. Պէշիք.	33
12 5 Ամրավ. Գուբ. Օրթ. Պէշիք.	28
12 40 Պէպ. Ամրավ. Գուբ. Օրթ. Պէշիք. Գապ.	25
1 10 Ամրավ. Գուբրուչ. Օրթ. Պէշիք.	4
1 40 Պէպէք Ամրավ. Գուբ. Օրթ. Պէշ. Գապ.	23
2 15 Ամրավ. Գուբրուչ. Օրթաք. Պէշիք.	22
2 55 Պէպէք Ամ. Գուբ. Օրթ. Պէշ. Գապ.	21
3 25 Ամրավ. Գուբ. Օրթ. Պէշիքթաշ	4
4 — Պէպէք Ամրավ. Գուբ. Օրթ. Պէշ. Գապ.	18
9 45 Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ	33
10 55 Հիսարէն ուղղակի կամուրջ	22
11 15 Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ	25

Ասիական նշանագրէն կամարջ

11 — Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գուբ. Գապ.	21
11 25 Պէյդօղ Բաշպաղ. Զուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտ. պիտի հաղորդ.)	23
12 — Գանտ. Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գուբ.	19
1 15 Գանտ. Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գուբ. Պէշիքթաշ	34
1 — Ի. և Ա. Գասվ. Պէյ. Թար. Պէյդօղ Բաշ. Զուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտ. շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	32
2 15 Գանտ. Վանիք. Զէնկ. Պէյ. Գուբ.	18
2 45 Մէղպ. Պէյուլիք. Թար. Պէյդօղ Բաշպ. Զուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վան. Զէնկ. Պէյլ. Գուբ.	33
4 15 Գանտ. Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գուբ. Իւսկիւսար	32
4 30 Պէյդ. Բաշպ. Զուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գուբ. Պէշիք.	23
8 45 Պէյուլիք. Թարպաղ. Պէյդ. Բաշպաղ. Զուպ. Գանլճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վան. Զէնկ. Պէյլէր. Գուբ. Իւսկ	19
9 30 Գանտիլլեն ուղղակի կամուրջ	28
10 25 Գանտիլլեն Զէնկիջէզ կամուրջ	23
11 — Գուբ. Զիսնէճանլէն ուղղակի կամուրջ (Բացի ուրբաթէ)	28

(Բաց է կէրսէն օրերէն) Եւրոպական նշանագրէն կամարջէն Եւրոպական նշանագրէն ժամերը

12 30 Պէշիք. Օրթ. Գուբ. Ամրավ. Պէպէք Ի. Հիսար Միրկ. Նէնիք. Թար. Պէյ. Մէղ.	33
1 15 Պէշիք. Օրթ. Գուբ. Ամրավ. Պէպէք Ի. Հիսար Պոյաճ. Ամէն. Նէնիք. Թար. Պէյ. Մէղարպ. Նէնիմ.	28
2 — Գապաթթ. Իւսկ. Պէշիք. Գուբ. Օրթ. Պէյլէր. Զէնկէլ. Ամրավ. Գանտիլ. Ա. և Ի. Հիսար Գանտիլ. Միրկ. Նէնիք. Բարպաղ. Պէյդ. Թարապ. Պէյ. Մէղ. Նէնիմ.	25
2 30 Պէշիք. Օրթաք. Գուբ. Ամրավ. Պէպէք Ի. Հիսար Միրկ. Նէնի. Թար. Պէյ. Մէղ. Նէնիմ. Ի. և Ա. Գասվ.	34
4 — Պէշիք. Օրթ. Գուբրուչ. Ամրավ. Պէպէք Ի. Հիսար Միրկ. Նէնիք. Թար. Պէյ. Մէղ. Նէնիմ.	22
5 30 Գապաթթ. Պէշիք. Օրթաք. Գուբրուչ. Ամրավ. Պէպէք. Ի. Հիսար Պոյաճ. Միրկ. Ամէն. Նէնիք. Թարապ. Պէյդ. Թարապ. Պէյուլիք. Մէղր. Նէնիմ. և Գասվանէր	18
6 45 Իւսկ. Պէշիք. Գուբ. Օրթ. Պէյլէր. Զէնկ. Ամրավ. Գանտիլ. Ա. և Ի. Հիսար Գանտիլ. Միրկ. Նէնիք. Թարպ. Պէյ.	19
8 30 Պէշիք. Օրթ. Ամրավ. Պէպ. Ի. Հիսար Միրկ. Նէնիք. Թարպ. Մէղար. Պէյ.	21
10 — Նէնիք. Թարպ. Պէյ. Պէպ. Նէնիմ. (Ուրբաթ օրերը ժամ 9.45ին)	17
10 30 Ի. Հիսար Պոյաճ. Միրկ. Ամէն. Նէնիքէզ. Թարապիա. Պէյլի. Մէղար. Նէնիմ.	32
11 10 Նէնիք. Թարապ. Պէյուլիք. Մէղարպ. Նէնիմ.	17
11 40 Պէպ. Ի. Հիսար Պոյաճ. Միրկ. Ամէն. Նէնիք.	22

Ամեն ուրբաթ օրերը կամուրջէն շոգենաւ մը ժամ 4.45ին մեկնելով, Իւսկ. Գուբզկ. Պէյլ. Զէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Զուպ. Բաշպ. Պէյդ. Թարապ. Պէյուլիք. Մէղպ. և անտի ժամ 10 30ին մեկնելով իջեալ նաւամատոյցները հանդիպելով կամուրջ պիտի գայ։

Ամեն ուրբաթ իրիկունները ժամ 11ին Մէղարպուրնիէն շոգենաւ մը մեկնելով, Պեյուլիք Թարապ Նէնիք. Միրկ. Ի. Հիսար Ամրավ. Օրթ. Պէշիքթաշ հանդիպելով, կամուրջ պիտի երթայ։

ԻՄԻԿԻՏԱՐ ԵՐԹԵԻԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իսկիւսարէն	Կամարջ	Կամարջէն	Իսկիւսար
— —	5 20 Պէշիք	— —	7 5
11 15	5 50	11 45	8 15 Պէշիք
12 —	6 25	12 15	9 —
12 30	7 5	12 45 Պէշիք	9 40
1 — Պէշիք	8 15 Պէշիք	1 15	10 10 Պէշիք
1 30	9 —	1 50	10 35 Գ.
2 —	9 30	2 30	11 —
2 35	10 10 Պէշիք	2 50	11 25
3 10 Պէշիք	10 40	3 35 Պէշիք	11 50
3 15 Ֆէրպօթ	10 50 Գ.	4 15	12 5
3 45	11 25	5 5 Պէշիք	12 5 Գ.
4 25	11 40	6 10 Պէշիք	
4 30 Ֆէրպօթ	12 5		
4 50 Լուսիոր			

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իսկիւսարէն	Կամարջ	Կամարջէն	Իսկիւսար
11 15	5 50	11 15	7 5
12 —	6 25	12 —	8 15 Պէշիք
12 30	7 5	12 30 Պէշիք	8 45
1 — Պէշիք	8 15 Պէշիք	1 5	9 15
1 45	8 45	1 50	9 45
2 30	9 15	2 20	10 10 Պէշիք
3 10 Պէշիք	9 45	3 5	10 45
3 15 Ֆէրպօթ	10 10 Պէշիք	3 40 Պէշիք	11 20
3 45	10 45	4 20	11 40
4 25	11 10	5 5 Պէշիք	12 5
4 30 Ֆէրպօթ	11 45	5 50	
4 50 Լուսիոր	12 5	6 15 Պէշիք	
5 20 Պէշիք			

* Այս երթեւեկութիւնն հրկից տաներուն, ուրբաթ օրերը չպիտի կատարուի։

Ծան.—Օգը մինչ պատ եղած տաեն, շոգենաւը իջնոց գտնուած տեղը պիտի մնայ։ 668

ՀԱՐԼԻՄ ԻՄԻԼԼԻՈՅ ԵՐԹԵԻԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

ԲԱՑ Ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

1 50	Հարեմէն Պալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 15	» »
10 35	» » (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 30	» » (կիրակի օրեր ժ. 10 45ին)
1 35	Կամարջէն Հարեմ Պալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 —	Կամարջէն անտի Պալաճագ
10 10	Կամարջէն Հարեմ անտի Պալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 15	Կամարջէն Հարեմ անտի Պալաճագ (կիրակի օրերը ժամ. 10 30ին)։

ԻՄԻԿԻՏԱՐ ՍԻՐԻԼՃԻ ԻՄԻԿԼԻՈՅ ԵՒ ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱԲԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵԻԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 15	Իսկիւսարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
4 30	Իսկիւսարէն Սիրքէճի
10 —	Իսկիւսարէն Սիրքէճի
11 —	» Գապաթաշ
3 45	Սիրքէճիէն Իսկիւսար
5 15	Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իսկիւսար
10 30	Սիրքէճիէն Իսկիւսար
11 15	Գապաթաշէն Իսկիւսար